

KÖNYVTÁRI

Trinádor

március 1971 április

KÖNYVTÁRI Hiradó

A FŐVÁROSI
SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR KOZLONYE
XV. évf. 2. sz. 1971 március-április

PETŐFI ÉV - 1973

Ez év elején, Petőfi születése 150. évfordulójának méltó megünneplésére Petőfi Emlékbizottság alakult, a társadalmi, politikai és művészeti élet neves képviselőiből. Az emlékbizottság tagjai között nagy örömmel olvastuk könyvtárunk tudományos munkatársa, Benjámín László kétszeres Kossuth-díjas költő nevét.

Mivel a jubileummal kapcsolatban nyilvánvalóan nagy feladatok várnak könyvtárunkra, megragadtuk az alkalmat, hogy "első kézből" értesülhessünk a készülő tervekről, elgondolásokról.

Ezért kértük meg Benjámín elvtársat, hogy nyilatkozzék a Könyvtári Hiradónak.

- 1973-ban lesz a Petőfi-jubileum, nem korai még a készülődés?

- A készülődés nem korai, inkább már némileg elkésett. A 150. évforduló 1973. január elsején lesz, ami annyit jelent, hogy a tervek, pontosan a könyvkiadásra vonatkozó tervek egy része a naptári évfordulóig nem valósítható meg. Végzetes késségről azért nincs szó. Az évforduló megünneplése nem egy naphoz kötődik, az egész 1973. év Petőfi-év lesz; ha tehát egyik-másik tervezett könyv nem a 150. születésnap előtt, hanem az után jelenik meg, még nem lesz elkésve. Különben is az volna a helyes, ha az emlékbizottság nem ragaszkodnék pusztán az évforduló megünneplésének előkészítéséhez, hanem kezdeményezője és támogatója volna olyan

terveknek, elgondolásoknak is, amelyek nem kötődnek magához az évfordulóhoz, hanem attól függetlenül hozzájárulhatnak ahhoz, hogy Petőfi műve és alakja ne csak az évfordulónak, hanem azután is, állandóan, a szellemi élet hétköznapijainak középpontjában legyen. Ugy, ahogy például Puskin él a mai orosz köztudatban, írók és olvasók, öregek és fiatalok nem formális, hanem lélekből való szeretetében, tiszteletében, kultuszában, az irói és emberi nagyság példájaként, legfőképpen pedig olvasottság tekintetében is a Szovjetunió legelső költőjeként. Petőfi nem kisebb jelenség Puskinnál, máig ő az egyetlen magyar költő, akit a világirodalom legnagyobbjai közt tartanak számon, igazán ideje már ezt itthon is tudomásul venni, Petőfit az őt megillető helyre emelni.

- Legyen szives, mondjon valamit az emlékbizottság terveiről és arról, hogy milyen konkrét lépéseket tettek eddig.

- Az emlékbizottságnak eddig csak egyetlen ülése volt, de már ezen az alakuló ülésen annyi javaslat került szóba, hogy nem tudnám mindet felsorolni. A nagyobb és kisebb, itthoni és külföldi ünnepi esteken, megemlékezéseken túl, azon túl, hogy az emlékbizottság felkéri, sőt az ülés óta nyilván már felkérte a Béke Világtanácsot és az UNESCO-t: iktassák az évfordulót megemlékezéseik sorába, címszavakban elmondva a tervek a következők: Petőfi műveinek újabb, olcsó és szép kiadása, a Petőfi-versek legsikerültebb idegennyelvű fordításainak kiadása, a legjobb magyar Petőfi-tanulmányok, külföldi írók Petőfiről szóló verseinek, értékeléseinek kiadása, Petőfi korát felidéző népművészeti album kiadása, Petőfi-dalok és énekkari művek antológiájának kiadása, pályázat kiírása gyerekeknek szóló Petőfi-életrajz megírására, Petőfi-monográfia kiadása, gyerekek részére válogatott versek kiadása. Szerepel a tervek közt dokumentumfilmek és egy játékfilm készítése, kiállítások szervezése, a költő egykori lakóhelyein Petőfi-emlékszobák nyitása, Petőfi-szavalóversenyek rendezése országsszerte, rendszeres Petőfi-műsorok a rádióban és a televízióban, és így tovább, mondom, nem tudok mindent felsorolni. Valóban egy egész évre, vagy azon is túl terjedő, folyamatos program körvonalai alakultak ki már az első ülésen, és rövidesen kialakul a ténylegesen megvalósításra kerülő teljes program is. A gyakorlati munkát kislétszámú operatív bizottság végzi, amely időről-időre beszámol a teljes bizottságnak, és gondoskodik az újabb, használható javaslatok realizálásáról.

- Véleménye szerint könyvtárunk miként vehetné ki részét legjobban az ünneplésből?

- A legnagyobb és régen időszerű munka, amit ez a kérdés eszembe juttat, az itthoni és külföldi adatokat egybefoglaló teljes Petőfi-bibliográfia, olyan hatalmas anyagi és munkaerő befektetést igényel, ami sokszorosán felülmúlja a könyvtár lehetőségeit, de nagyon nagy időbe is telik egy ilyen méretű munka elvégzése. Előbb-utóbb persze mégis el kell végezni ezt is, ahogy előbb-utóbb - jó volna előbb, mint utóbb - létre kell hozni azt a Petőfi-intézetet, amelynek nem is kislétszámú részlege kell hogy foglalkozzék majd a bibliográfiai munkával. A jelennél és

a realitásoknál maradva: vannak a könyvtárnak lehetőségei és feladatai az évforduló előkészítésében és megünneplésében. Hozzájárulhat ezekhez a bibliográfiai osztály például a Petőfiről szóló legfontosabb és hozzáférhető tanulmányok, kortársi és későbbi emlékezések, értékelések bibliográfiájával, segíthet a szavalóversenyek résztvevőinek a legjobb és előadásra legalkalmasabb Petőfi-versek listájának elkészítésével, a kiállítások rendezőinek facsimile-sorozatok összeállításával. A kölcsönzést végző könyvtárosok elsősorban azzal segítenek, ha az évfordulóra nem várva, minél több kézbe adnak Petőfi-köteteket. Rendezhetnek a kerületi könyvtárak kiállításokat, segítői, esetleg központjai lehetnek a helyi, kerületi ünnepeknek, szavalóversenyeknek. A központi kiállítást, gondolom, az én javaslatom nélkül is megrendezik - azon gondolkozhatunk, hogyan lehet ezt a szokottnál nagyobb szabásúvá tenni. Ötletekben, azt hiszem, amugysem lesz hiány, inkább anyagiakban. Márpedig az a javaslatom, amit óvatosan a végére hagytam, könyvtári viszonylatban a nehezebben, költségesebben megvalósíthatók közé tartozik. Régi szívügyemről van szó, bevallom, már többször házaltam vele kiadóknál is, de sikertelenül. Nem a költségek, hanem a közömbösség miatt, hiszen egyetlen könyv kiadását javaslom, amelyet ráadásul szerzői honorárium se terhel. Az emlékbizottságban eddig azért nem beszéltem róla, mert előbb itt a könyvtárban akartam véleményemért kérni az itteni kiadás lehetőségéről. Egy csaknem száz évvel ezelőtt kiadott, ma már ritkaságnak számító könyv, az egykori, harminc kötetes Petőfi-könyvtár egyik kötete új kiadását javaslom. Címe: Petőfi napjai a magyar irodalomban; Endrődi Sándor munkája. 1842. május 22-től, az első vers megjelenésének napjától 1849. augusztus 7-ig, a költő halálának első, kételkedő ujsághiréig a korabeli lapok tükrében, a versek s prózai írások megjelenésének helyét föltüntetve, idejét naptári rendbe foglalva, a Petőfiről írottakat és a költő reagálását, polémiait közölve, Petőfi rövid és viharos pályájának pontos krónikája ez a könyv, tömör pályakép és korkép, bibliográfiának is, dokumentumnak is, olvasmányoknak is kitűnő. Kiadását egyetlen ember néhány hét alatt előkészítheti, csak utána kell néznie, hogy nem került-e elő az első kiadás óta néhány újabb adat. Ha igen, nagyon kevés lehet az ilyen.

Még annyit a könyvtár jubileumi részvételéhez: meg kellene beszélni az operatív bizottsággal a könyvtári terveket és azt is, hogy a bizottságnak nincsenek-e a könyvtár ezirányú munkájával kapcsolatos tervei, kívánságai.

- Mit tehetünk azért, hogy Petőfi ünneplése ne váljék formálissá? Ma, sajnos, Petőfi nem tartozik az ifjúság kedvenc költői közé: hogy magyarázzuk meg nekik, hogy Petőfi nem halott klasszikus?

- Egyáltalán nem lesz baj, ha minél szebb, minél látványosabb külső formát kap az évforduló: annál többen fognak odafigyelni. A lényeg persze az - és azért tartom jónak az emlékbizottság terveit, mert erre törekszenek - hogy valóban ne halott klasszikust, ne egy elvont Petőfit ünnepeljünk, hanem a köztünk élő, a hozzánk szólót. Ennek legfőbb módja, hogy elsősorban őt magát engedjük szóhoz jutni, az

ünnepségek is, a kiadványok is a műre épüljenek, több Petőfi-verset és prózát olvashassunk, mint méltatást és kommentárt. Az évforduló jó alkalom arra, hogy kiszabadítsuk Petőfit az iskolakönyvek szűkösségéből, 10-20 vers költője helyett tereget adjunk a teljes Petőfinek; ő mindenkinél hatásosabban magyarázza saját magát, az ifjúságnak is. Irtam néhány éve a Petőfi-mű iránti érdeklődés ellanyhulásának okairól, megismétlése itt túl hosszadalmas volna. Nem hiszem ezt a lanyhulást véglegesnek és végzetesnek, nem kell félnünk attól, hogy Petőfi hivek nélkül, tábor nélkül marad. A hivek kötelessége viszont, hogy Petőfihez, országosan is, nemzetközileg is, utat nyissanak ott, ahol az utak hozzá valamilyen okokból lezáródtak vagy még meg se nyitak. A nyitásnak egyik módja-lehetősége éppen az évforduló jó előkészítése, tartalmas lebonyolítása.

- Ami az Endrődi könyv kiadását illeti, a könyvtárnak meg kell fontolnia, vállalhatja-e ezt a feladatot, - ezt csak későbbi megbeszélések dönthetik el.

Köszönjük a válaszokat. Reméljük, hogy a jubileumi tervünk kidolgozásában és végrehajtásában számíthatunk részvételére.

GÁLICZKY ÉVA

FELSZABADULÁSUNK 26. évfordulójának ünnepségét március 31.-én tartottuk az Olvasóteremben. A Szakszervezeti Bizottság elnöke, Kertész Pál megnyitója után Tongori Imréné, a 9-es könyvtár vezetője emlékezett meg április 4-e történelmi jelentőségéről. A KISZ Antológia együttese az alkalomhoz méltó szép műsort adott. Révész Ferenc elvtárs - az ünnepség záróakkordjaként - ismertette a jutalomban részesülők névsorát.

ÖSSZDOLGOZÓI ÉRTEKEZLET VOLT

1971 március 17-én a Fővárosi Művelődési Házban a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár munkatársai összdolgozói értekezleten vettek részt. A beszámolót Révész Ferenc igazgató tartotta.

Megköszönte a könyvtárosok jó munkáját, amelyet gyakran nehéz körülmények között, lelkiismeretesen és áldozatkészen végeznek.

Ezután ismertette 1970 alapvető adatait. Megállapította, hogy mind a beiratkozott olvasók /178.000/, mind a kölcsönzések /2,025.000/, mind pedig a kölcsönzött kötetek /6,230.000/ számában visszaesés mutatkozott. (Ennek oka, hogy problémák merültek fel a könyvtárak állapota, a könyvtárosok létszáma és a bérezés kérdései körül.) Rámutatott arra, hogy a h a r m a d i k ö t é v e s t e r v i d ő s z a k a a l a t t e g y e t l e n ú j k ö n y v t á r s e m l é t e s ü l t, kettőt /3-as, Szörény utcai és 47-es, Erzsébet királyné úti/ pedig be kellett zárni. Több könyvtár az elhuzódó tatarozás miatt hónapokig zárva volt, emiatt 3590 kölcsönzési nap esett ki, ez akkora szám, mintha 14 könyvtár egész évben zárva lett volna.

E súlyos gondok ellenére a könyvtárosok a tartalmi munka területén nagy eredményeket értek el. Jól készültek fel 1970 nagy évfordulóra, bibliográfiákkal, módszertani útmutatással, kiállításokkal ünnepeltük meg a felszabadulás huszonötödik évfordulóját, a Lenin centenáriumot, Engels születésének 150. évfordulóját és az MSZMP X. kongresszusát. Részt vállaltunk a "Játék és vallomás" olvasónapló pályázatban, az MSzBT jubileumi olvasómozgalmában, KISZ-eseink mind a huszonkét kerület KISZ bizottságában betöltik az olvasási felelős tisztségét. Ezekről a KH-ban az év folyamán rendszeresen beszámoltunk.

Örömmel jelentette be Révész elvtárs, hogy könyvtárunk 438 kinevezett dolgozója közül 186-an a törzsgárda tagjai.

A központi könyvtár forgalma emelkedett. Nagyon lépett előre a szociológiai tudományos szakkönyvtári tevékenység terén, bibliográfiák kiadásával és a szociológiai könyvek és folyóiratok központi nyilvántartásával.

Az 1970-es évet a felettes szerveinkkel folytatott állandó tárgyalások jellemezték, a könyvtárak és könyvtárosok helyzetének javításáért.

Határozat született az új központi épület kérdésében: a Fővárosi Tanács VB. döntése alapján 1971 végén meghirdetik a tervpályázatot. A Rendelő helyiségében folynak a tatarozási munkák, amelyek egy új olvasóterem kialakítását teszik majd lehetővé. - A féltömör raktározás helyet szabadított fel a raktárban az új anyag elhelyezésére. Megkezdődött a mikrofilmtár megalapozása. A központról szólva Révész et. főként a szerzeményezés körütekintő voltát emelte ki; és rámutatott a Budapest Gyűjtemény hatalmas munkájára, amelyet a fekete-fehér igen-nem TV vetélkedővel kapcsolatban végzett. - A Zenei Könyvtárnak a Bartók és Beethoven évfordulókkal kapcsolata-

tos munkáját emelte ki, továbbá méltatta azt a hazai és nemzetközi elismerést, amelyet a könyvtár vezetője, Szalai Ágnes kivívott.

A Propaganda Osztály átszervezése jól sikerült. Munkájában elébe megy az igényeknek. A Bibliográfiai Osztály kiadványai széleskörű elismerést arattak.

A hálózat munkája is egyre korszerűbbé válik. Az ismeretterjesztő irodalom forgalma 33.6 %-ra nőtt a 32.8 %-ról. Ezen belül főleg a politikai, ideológiai, műszaki és természettudományos könyvek aránya emelkedett. A gyermek ismeretterjesztő anyag forgalma is emelkedett 33.5 %-ról 35.5 %-ra. 1969-1970-ben 11 könyvtárban új szolgáltatásként szombat-vasárnapi ügyeletet, ill. kölcsönzést vezetünk be.

Az Intézet költségvetése a 15 év alatt megnégyszereződött, jelenleg ez az összeg 30,300.000.- Ft, ugyanakkor a Gazdasági osztály létszáma csak 25 %-al nőtt. Elismeréssel szólt a Műhely és Könyvkötészet munkájáról is.

Ezután a személyzeti munkáról beszélt. Pozitívként értékelte, hogy a könyvtár továbbtanulóinak száma 78. Óriási áldozatvállalás ez nemcsak a tanulók, de kollégáik részéről is.

1970 év folyamán 334 főfoglalkozású dolgozónk részesült béremelésben, /havi 37.000.- Ft/ és 210-en kaptak jutalmat. Kitüntetésben 59 fő részesült.- Néhány dolgozónk a Szovjetunióba, Lengyelországba, Romániába, NDK-ba és Franciaországba utazott nemzetközi tapasztalatcsere, illetve egyéb könyvtári jellegű megbízatás céljából.

A múlt év folyamán 52-en távoztak könyvtárunkból. Többen közülük éveken át élvezték a tanulmányi szabadságot és egyéb támogatást, s elvégezve az egyetemet, főiskolát, elhagyták a könyvtárat. A jövőben arra törekszünk, olyanok kapják a kedvezményt, akik a könyvtárunkban képzelik jövőjüket.

1971-es feladatainkat az MSZMP X. Kongresszusán, az Országos Népművelési Konferencián és a III. Könyvtárügyi Konferencián elhangzottak szabják meg. - Felkészültünk a Párizsi Kommun centenáriumára, valamint Karl Liebknecht, Rosa Luxemburg születésének 100 éves, és az Uttörőszövetség megalakulásának 25. évfordulójára, terveinkben szerepel a megemlékezés Budapest főváros egyesítésének 1972-ben kezdődő centenáriumára.

Részt fogunk venni az ősszel tervezett helytörténeti konferencián és az MSZBT által kezdeményezett olvasómozgalomban.

A Kiváló Könyvtár címért folyó versengés résztvevőit értékelés után felterjesztettük az illetékesekhez.

A könyvtárfejlesztés perspektívái a következők: a III. ötéves terv áthuzódó tételai, a soroksári, a Gogol utcai, Gubacsi úti, Marcibányi téri új könyvtárak létrehozása és a bibliobusz üzemeltetése.

Révész et. ezután tisztázta feladatainkat az iskolai könyvtárakkal kapcsolatban.

A IV. ötéves terv során Kelenföldön, Ujpesten, Rákospalotán, az Őrs-vezér téren, Kőbányán, Wekerle-telepen és Zuglóban tervezzük könyvtárak létesítését.

Végül a Gazdasági Főosztályt érintő személyi kérdéseket ismertette Révész et. Miután köszönetet mondott Sávoly Veronikának sok éves lelkiismeretes munkájáért, be-

jelentette az új gazdasági igazgató április 1-vel történő munkába lépését.

Örömmel közölte Révész et., hogy az 1971 évi jan-febr. statisztikai eredmények biztatóak, mind a beiratkozott olvasók száma, mind a kötet-forgalom meghaladja a múlt év hasonló időszakának adatait.

Az összdolgozói értekezletet a dolgozókhoz intézett köszönettel és további jó munkára biztatással zárta.

ECSEDY ANDORNÉ

KÖNYVTÁRVEZETŐI ÉRTEKEZLETEN HANGZOTT EL

Több éves hagyományhoz hiven, ez évben is csoportos könyvtárvezetői értekezleteken tárgyalták meg a kerületi könyvtárak múltévi eredményeit, munkájuk tapasztalatait. A munkaértékelésnek ezt a formáját igényelték a könyvtárvezetők is, jónak, hasznosnak találták, ha ilyen kötetlen formában tapasztalatcsere jelleggel kerülhet sor fontos szakmai problémák megvitatására. Könyvtárvezetők - felnőtt és gyermek - könyvtárak vezetői egyaránt - öt csoportban, a kerületi tanácsok népművelési osztályainak vezetőivel, munkatársaival együtt vettek részt az értékelő tapasztalatcserén.

A könyvtári munka szinte minden területéről szó esett, a működési feltételektől a korszerű tájékoztató munka kiterjesztésén át a körzeti könyvtárak kialakításának elvi kérdéséig, az egységes gyermekkönyvtári hálózat kialakításáig.

Megemlítünk néhány olyan fontos elvi és gyakorlati kérdést, amely minden csoportban vita tárgyát képezte: az olvasók számának alakulása, iskolák és könyvtárak kapcsolata, az egységes gyermekkönyvtári hálózat megteremtésének problémái, a könyvtári állomány alakításának gondjai összefüggésben a könyvkiadással, állományelemzések tapasztalatai. Különösen előtérbe kerültek a tájékoztató munka továbbfejlesztésének módjai, a tájékoztató eszközök teljesebb feltárása. Felmerült az az igény is, hogy határozzuk meg a különböző nagyságú és típusú könyvtárak funkció-rendszerét.

Szó volt a könyvtárak zömében tapasztalható súlyos helyiség-és káder problémákról is.

Azokban a csoportokban, ahol a viszonylag jobb körülmények között működő könyvtárakról volt szó, lényegesen nagyobb szerepet kaphatott a tartalmi munka tapasztalatainak megvitatása. A súlyos gondokkal küzdő könyvtárak vezetői viszont nagyon élesen vetették fel, hogy a működési feltételek hiánya lehetetlenné teszi az igényeknek megfelelő könyvtári szolgáltatásokat.

Az alábbiakban közöljük a 10-es számú gyermekkönyvtár vezetőjének impresszióit egyik csoport tapasztalat-cseréjéről.

Három kerület, Angyalföld, Zugló és Csepel tizenhárom kerületi könyvtár vezetőjének és a Kerületi Könyvtárak Osztálya munkatársainak közös értekezletén vettem részt. E három kerület könyvtári adottságai és problémái sok rokon vonással rendelkeznek. Közös jellemzőjük, hogy legnagyobb munkáskerületeinkben működnek.

Az érintett könyvtárak jelentései és tervei alapján Dobos Piroska számolt be a könyvtárakban folyó munkáról. Csak a leglényegesebb kérdéseket érintette, csupán a nagyon fontos problémákra utalt, s ezeket egészítették ki a könyvtárvezetők hozzászólásai.

Szó volt az állomány összetételének alakulásáról, amely egészséges fejlődést mutat. Az évfordulóhoz kapcsolódó kiadványok gyűjtése az ismeretterjesztő irodalom csoportján belül a társadalomtudományi és politikai művek számát emelte. A gyermekkönyvtárakban fokozták a Válogatás a felnőttek irodalmából című állománycsoport fejlesztését. Ide tartozik az a kérdés is, hogy a gyermekkönyvtárakban az alsó tagozatos olvasók számának növekedése a kicsinyek részére történő szerzeményezésben esetleg nagyobb arányokat tesz szükségessé. Jelentős eredménynek tekintjük, hogy a szombat-vasárnap olvasótermi szolgálatot tartó könyvtárak száma emelkedett, bár jelentős forgalomemelkedés egyelőre nem mutatkozott: az olvasók még nem szokták meg az új lehetőséget. Felvetődött, hogy jó lenne, ha azok a fórumok /sajtó, Rádió, TV/, amelyek annak idején harcoltak ezért a lehetőségért, most szót ejtenének a megvalósulásáról is.

Az olvasók száma a felnőtt könyvtárakban emelkedett, a gyermekkönyvtárakban, ha kisebb arányban is, de csökkent. Ha azonban az általános iskolai tanulókhoz viszonyítjuk a beiratkozott olvasók számát, akkor emelkedést látunk. Különösen az alsótagozatos olvasók aránya emelkedett. Ez igen szíves szervező munka eredménye. Kiemelkedő olvasószervezési munkát végzett a 4-es Csepel-Csillagtelepi gyermekkönyvtár.

A fizikai dolgozók gyermekeivel való foglalkozást valamennyi könyvtár fontos feladatnak tekintette, annál is inkább, mert olvasóinak igen nagy százaléka fizikai dolgozó, ill. fizikai dolgozó gyermeke.

A kerületi Tanácsokat sajnos senki sem képviselte, a könyvtárosok ennek ellenére elmondták, hogy a Tanácsok anyagi támogatását nagyra értékelik.

A legnagyobb problémát mindhárom kerületben a könyvtárak rossz helyiségviszonyai jelentik. Szinte valamennyi könyvtár öreg épületben, kezdetleges körülmények között látja el a feladatát. A könyvtári helyiségek kicsik, korszerűtlenek. A három nagy munkáskerületben csak a csepeli 46-os könyvtár rendelkezik olvasóteremmel, holt erre igény valamennyiben jelentkezik. A legsúlyosabb helyzetben van ezek közül is a XIII. kerületben a 3-as gyermekkönyvtár, a 4-es és a 7-es könyvtár, a XIV. kerü-

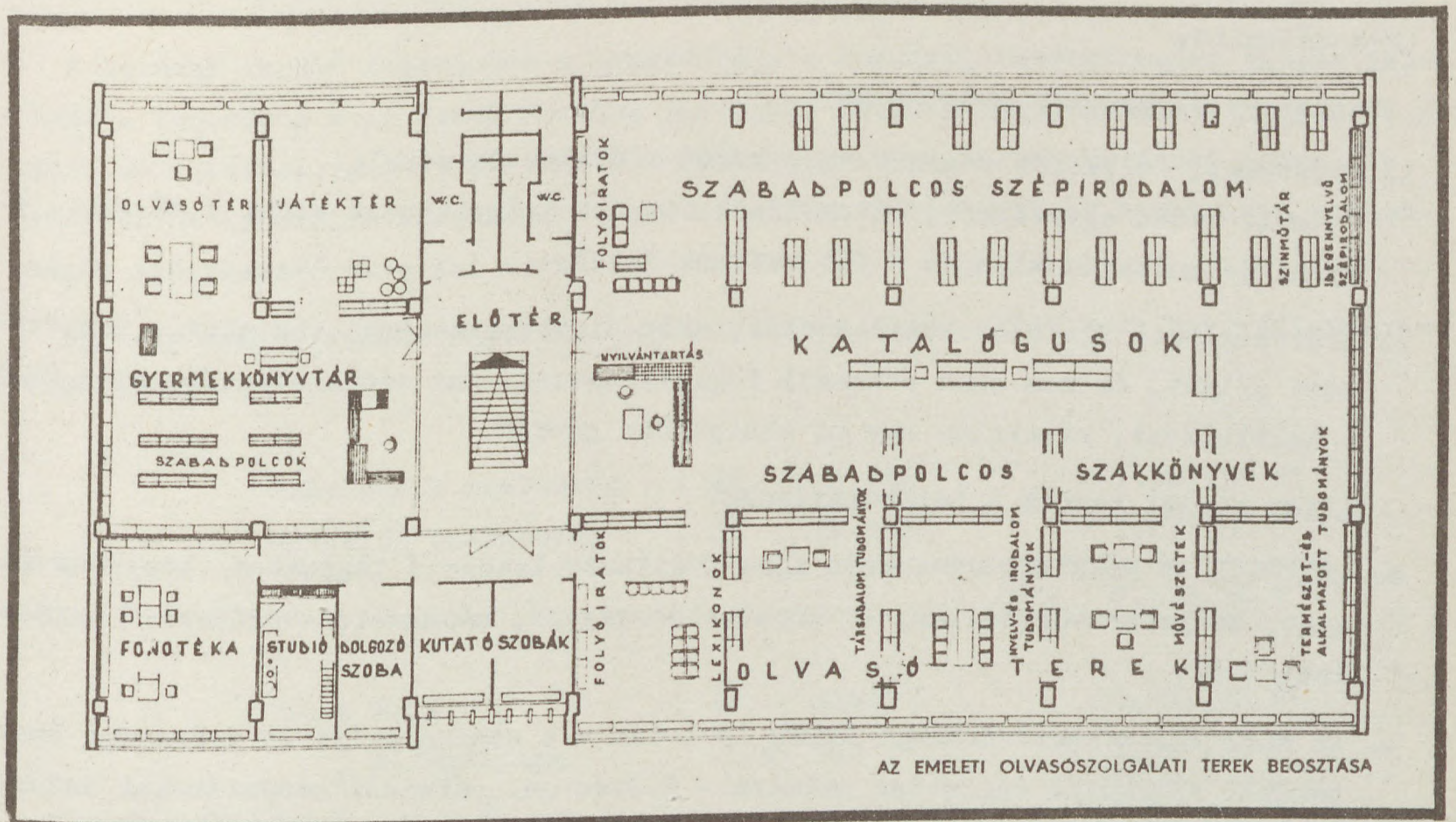
letben az 5-ös könyvtár és a XXI. kerületben a 30-as könyvtár. Problémájuk évek óta megoldásra vár.

Örömmel üdvözöltük körünkben Szabóné elvtársnőt, a Fővárosi Tanács Népművelési Főosztályának új könyvtárügyi főelőadóját, akinek hozzászólásából úgy éreztük, hogy könyvtáraink problémáit mélyen átérezte és ezeknek a megoldását munkájával messzemenően támogatni fogja.

A megbeszélésen csak a legfontosabbokról esett szó, mégis mindenki elmondhatta véleményét, problémáit. Ugy éreztük, hogy az ilyen kis körben tartott munkaértekezlet igen hasznos és eredményesebb is, mint amikor hasonló céllal az összes kerületi könyvtárvezető részvételével számolunk be munkánkról.

KEREKES PÁLNÉ

BERZSENYI DÁNIEL MEGYEI KÖNYVTÁR
SZOMBATHELY

Beiskolázási gondjainkról

A közművelődési könyvtárakkal szemben megnövekedett követelmények, a tájékoztatás és nevelés funkciójának fontossága szükségszerűen előtérbe állítja a korszerű, magasabb szintű könyvtárosi munkát.

E feladatok megoldása állandó olvasást, tanulást követel könyvtárosainktól, nem csupán egyéni tanulás formájában, hanem magasabb iskolai végzettség megszerzésével is.

E kérdésben egyik oldalon áll a követelmény, a másik oldalon lehetőségeink.

A fluktuáció, mely országosan minden területen érezteti hatását, a könyvtárat sem kerülte el. A legfiatalabb kollégák vándorlásán túl, ma kihatással van a középkáderekre is. Jobb bérért, kedvezőbb munkakörülményekért olyan könyvtárosok is elmentek már intézményünktől, akiknek taníttatását /akár belső tanfolyamunkon, akár egyetemen/ ez az intézmény, a közvetlen megterhelést pedig az adott kollektíva vállalta.

Melyek az utánpótlás lehetőségei?

1. Egyetemet, főiskolát végzett "már kész" fiatalok felvétele.

/A múlt évben egyetemről, főiskoláról hozzánk irányítottak száma 3 fő volt, egyéni jelentkezés alapján 9 főt vettünk fel./

2. Érettségizett fiatalok közül azokat, akik élethivatásuknak tekintik a könyvtárosi pályát, és nem csak átmeneti foglalkozásnak, /az utóbbiak száma elég nagy/ - beiskolázni, kinevelni egy új középkáder gárdát.

Milyen módjai vannak a beiskolázásnak?

- a. 1971-től az ELTE Bölcsészkarán újra indítanak levelező tagozaton: könyvtár-magyar, könyvtár-történelem, és népművelés-magyar, népművelés-történelem szakokat. 6 év!
- b. Az ELTE Bölcsészettudományi Karán 1971-től - a szombathelyi és debreceni Tanítóképző Főiskolát végzettek számára - 2 éves ún. ráfejelő¹ könyvtárszak indul.
- c. A Marxizmus-Leninizmus esti egyetem általános tagozata és szakosítói.
- d. A KMK-ban működő 2 és 1/2 éves könyvtárosképző szaktanfolyam, mely középkádereket képez.

Ez a tanfolyam a tananyagát tekintve a gyakorlatban hasznosítható, bár a hallgatókra nagy megterhelést ró. Tanulmányi szabadság, munkaidő kedvezmény nélkül, magasabb tandíjkövetelménnyel végzik fiataljaink. Elvégzése után felsőfoku vég-

zettség megszerzéséhez hat év az ELTE-n szükséges.

Igazuk van mindazoknak, akik már előttem is leírták, hogy mennyire hiányzik, mennyire helytelen, hogy könyvtárunk t a n k ö n y v t á r i j e l l e - g é t megvonták. Hiszen a nálunk folyó oktatás lényegesen enyhítené a terheken: igazodhatna dolgozóink munkaidőbeosztásához, speciálisabban foglalkozhatna a Szabó Ervin Könyvtár-i gyakorlattal, különösképpen az irodalmi ismeretek bővítésével. /Mindezekről sokéves tapasztalattal rendelkezünk, amikor még saját előadói gárdából, szaktanfolyamokat indíthattunk könyvtárunkban./

e. A debreceni Tanítóképző Főiskola kihelyezett tagozataként népművelés-könyvtár szak működik a Tárogató uti SZOT Iskolában. Ez 3 éves, tanulmányi szabadsággal, munkaidőkedvezményel, tandíjmentesen végezhető. A Művelődésügyi Minisztériumnak megállapodása van a SZOT-tal, melynek értelmében erre az iskolára szakszervezeti könyvtárosokat, funkcionáriusokat lehet beiskolázni.

Tárgyalásaink, melyek hivatalosan lehetővé tennék, legalább azt, hogy évente 2-3, arra érdemes fiatal beiskolázása a Tárogató utra engedélyezett legyen, - eddig meggyúsultak. /Az igazság megköveteli, hogy megmondjuk: a SZOT illetékesei messzemenően egyetértenek velünk, támogatják törekvésünket. Tehát a Tárogató utra történő beiskolázás mai napig teljesen esetleges, nem tervezhető./

A hozzánk kerülő fiatalokra a tudásszomj, a tanulni, továbbtanulni akarás jellemző. Tudomásul kell venni azonban jelenlegi létszám- helyzetünket, hogy csak szigorú tervezéssel, /ezért kértük 1971-1975-ig ütemezve a beiskolázási tervet/ a könyvtárak teherbíró képességét figyelembe véve javasolhatunk tanulmányi szabadságot igénybevevő oktatási formába.

Egy-egy könyvtárosunk egyetemi beiskolázása esetén - 1700.- Ft havi átlagfizetést számítva:

Tanulmányi szabadság	1 év	21 nap	= 1.367.10 Ft
Munkaidő kedvezmény	1 év	18 nap	= 1.171.80 "
			<hr/>
		Évi	2.538.90 "
Tehát ELTE	6 év	alatt	15.233.40 Ft
Államvizsga		3x7 nap	1.367.10 "
			<hr/>
		Összesen:	16.600.50 Ft-ba kerül

Köztudott, hogy fölös munkaerővel nem rendelkezünk, az adott kollektiva vállalja a terheket, fáradtságot a tanuló kolléga helyett. Mindezek arra készítetnek bennünket, hogy a jövőben kidolgozzunk egy

t a n u l m á n y i szerződést

mely biztosítja könyvtárunkat, hogy a nálunk felsőfoku végzettséget szerzettek a

a mi könyvtárunk érdekében hasznosítsák tudásukat.

1971-ben beiskolázási tervünk értelmében az

ELTE Bölcsészettudományi Karára	7 főt
ELTE 2 éves kiegészítő szakára	3 főt
Marxizmus-Leninizmus esti egyetemre	6 főt

javasolt az igazgatóság. A sikeres felvételi vizsgák után a Könyvtári Híradóban közölni fogjuk a neveket.

CSERNÁK BÉLÁNÉ

A KÖNYVTÁR MUNKAERŐ-ELLÁTOTTSÁGÁRÓL

Évek óta komoly problémát jelent a hálózatban a könyvtárosok túlterhelése. Az elmúlt évben az 1969-es mutatók alapján a hálózatban 140 könyvtárossal kevesebb dolgozott a feltétlenül szükségesnél.

1971 januárjában azokban a könyvtárakban, ahol a legnagyobb volt a könyvtároshiány, az Igazgatóság kiegészítette a könyvtáros létszámot. Ez a kiegészítés az érintett könyvtárak többségében csak néhány órás többletet jelentett, de ez is segítség az ott dolgozó könyvtárosoknak.

Az 1970-es statisztikai év adatai a sok zárvatartás, a jelentős fluktuáció miatt nem teszik lehetővé, hogy az évvégi statisztikai jelentések alapján végezzük a munkaerő ellátottság felmérését. Ezért ebben az évben is, 1968-hoz hasonlóan a január-februári statisztika alapján mérjük fel az egy könyvtárosra jutó beiratkozott olvasók, kölcsönzők, kölcsönzött kötetek és aktív olvasók számát.

Nyilvánvaló, hogy ilyen méréseknél nem lehet figyelembe venni a helyi adottságokat, a szubjektív személyi feltételeket, de az objektív számok sokat mutatnak. Egy-egy adatból nem lehet és nem is szabad messzemenő következtetéseket levonni, de több összefüggő adat már figyelmeztető lehet.

A táblázatok alapján kiugró aránytalanságokat nem találtunk. Belső átcsoportosítással a könyvtáros hiányt megoldani nem lehet, mert azok a könyvtárak, amelyek a hálózathoz viszonyítva "jól állnak", az országos normaelőírányzat alapján létszámkiegészítésre szorulnának. A helyzet elemzése az igazgatóság napirendjére kerül.

Egy bizonyos, s ezt senki sem tagadja; a könyvtárosok helyzetén segíteni kell, mégpedig minél hamarabb, hogy a munka színvonala ne csökkenjen. Az olvasók száma adott-sőt, reméljük, egyre növekszik. A segítség hatékony módja lehet a manuális, adminisztrációs munkák csökkentése, a jobb munkaszervezés és feltétlenül a létszám kiegészítése.

A PÁRIZSI KOMMÜNRE EMLÉKEZÜNK

KIÁLLÍTÁS A SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR KÖZPONTJÁBAN.

A haladó világ március 18-án ünnepelte a nemzetközi munkásmozgalom nagyjelentőségű eseményének, a Párizsi Kommün létrejöttének centenáriumát.

A francia munkásság e nagyerejű megmozdulásáról, a 72 nap eseményeiről, az előzményekről, /a francia-porosz háborúról/, a hősiességekéről, a bukásról, hűen, kitűnő összeállításban nyújtott képet a Könyvtár Központi épületében megrendezett kiállítás. A rendezők kihasználva a lépcsőház térhatását, nagyméretű tablókön gyűjtötték össze azt az anyagot, amely a vizualitás erejével hosszú időre ismét emlékeztetünkbe vési a Kommün résztvevőinek dicsőséges harcát.

A kiállítást dr. Zsilák András az MSZMP KB Párttörténeti Intézetének tudományos igazgató-helyettese nyitotta meg, a Könyvtár munkatársainak jelenlétében. A megnyitó ünnepélyességét emelte Klein Judit munkatársunk szép szavalata, valamint a magnóról közvetített műsor.

Az előzményeket, valamint a kommünárok küzdelmét hitelesen idézik fel a korabeli dokumentumok, újságcikkek, könyvek, a tárlókban elhelyezett emléktárgyak, - így a Hadtörténeti Múzeumból származó porosz kard, francia tiszti szablya, az 1870-es évekből való III. Napoleon gunyérem stb.

A lépcsőfeljárattal szembeni nagy tablók - közöttük korabeli dokumentumok - a barikádokon harcoló kommünárokat mutatják be, idézve Lenin szavait: "... a Kommün a proletárforradalom első kísérlete arra, hogy szétzuzza a burzsoá államgépezetet..."

A rendezők külön falon mutatják be a nők szerepét a Kommünben. "Párizs asszonyai a harcban" - az egyik képen - majd tüzerüteget vezető asszonyt látunk a másikon. Megkapó és megrendítő az a képsorozat, amely Louise Michel tanítónő küzdelmét és a tragikus véget örökíti meg. Mint tudjuk, fegyveres női légióval vett részt a harcokban és a Kommün bukása után börtönbe került. Itt olvashatjuk a bíróság előtt mondott beszédét, de a kiállítást gazdagítja a "Vörös szegfűk" című verse kéziratainak kópiája is.

Különösen érdekesek számunkra a magyar vonatkozású tablók. Így pl. Frankel Leónak, a Kommün munkaügyi megbizottjának kéziratos rendelete, plakátok sokszorosítására. Továbbá fakszimile a Fővárosi Levéltár Frankel-dokumentumából. Láthatunk

egykoru hiradásokat is. Pl. a "Gyors Posta" 1871. április 6-i számából Ugron Gábor tudósítását a Kommün kikiáltásáról. A "Népszava" 1871. június 4-i száma pedig a Kommün bukásáról ír.

A látogató tovább böngészve a kiállítás anyagában, neves művészek /Courbet, Manet, Corot, Pottier/ csatlakozását bizonyító könyvekre, ujságcikkekre bukkan. Látható a Kommün 1871. április 12-i keltezésű levele Courbethez - aki a Művészeti Szövetség vezetője volt, - melyben felszólítják, nyissa meg Párizs muzeumait a nagyközönség előtt.

Köztudott, hogy nemcsak a főváros, hanem néhány nagyobb vidéki francia város is kikiáltotta a Kommünt. A felhívás: "Csatlakozzatok!" - visszhangra talált. Ezt dokumentálja a lyoni harcokat megörökítő rézkarç, valamint a toulousei Kommün kiáltványa is.

Láthatjuk a marxizmus nagy klasszikusainak a Kommünnel kapcsolatos írásait, és a könyvtár gazdag anyagából valók a kiállított korabeli könyvek /Proudhon néhány műve, Marx írásainak első kiadása stb./.

A Propaganda Osztály munkatársai, Földes László, Kovács Jánosné, Sárdy Károly, Braun Tamás, tanácsadójuk Nyilas Márta és a Könyvkötészet munkája - úgy érezzük - nem volt hiábavaló. Az eltelt idő alatt sokan nézték meg a kiállítást. /Többek között a Landler Jenő Gimnázium történelmi szakköre is./ Egyetértünk az egyik - Vendégekönyvbe írt - látogató véleményével, hogy "Kis kiállítás, de igényes, tehát jó!".

BORNEMISZA LÁSZLÓNÉ

ELŐADÁS A PÁRIZSI KOMMÜNÉRŐL

A Párizsi Kommün 100. évfordulója adott alkalmat arra, hogy szakmai oktatásunk keretében meghallgassuk Erényi Tibor kandidátus, tudományos osztályvezető előadását, aki Marx, Engels, Lenin írásainak tükrében értékelte a centenáriumot. Megvilágította a Kommün előzményeit, a nacionalista bonapartizmus feléledését, a porosz-francia háború és a vereség következtében előállt gazdasági romlást.

K i f e j l ő d é s é t , amikor a forradalomra érett párizsi proletariátus magához ragadta a hatalmat és a legkirivóbb politikai, gazdasági problémák megoldásához kezdett, majd beszélt

b u k á s á r ó l , valamint az azt követő véres terrorról. Hangsúlyozta, hogy a Kommün a XX. század szocialista forradalmainak előfutára volt. A Kommün világtörténelmi jelentőségét a haladó utókor a merész uttörésben, az újtipusu államhatalom, a munkáskormány létrehozásában és a munkás internacionalizmusban látja.

Az előadás a Párizsi Kommün számos, nem közismert összefüggésére hívta fel a figyelmet, mint pl. arra, hogy ekkor Párizs volt a világ "fővárosa", s egyuttal a világ forradalmi központja is, s a Kommün eddig példa nélkül állott, mert nem felkelés volt, hanem forradalom, mely a szociális köztársaság jelszavát hirdette meg.

Figyelemreméltó volt az a fejtegetés is, mely megvilágította, mitől volt szocialista jellegű a Kommün, annak ellenére, hogy a tőke ellen egyetlen konkrét intézkedést hozott. A nemzeti és a szocialista célkitűzések összefüggése is számos vonatkozásában szerepelt beszédében. Érdekes volt végigkísérni a Kommünre vonatkozó értékelések alakulását, a marxizmus klasszikusai különböző időszakokban született műveiben.

A lendületes, magas színvonalu előadást a hallgatóság nagy érdeklődéssel fogadta.

NAGY EMILNÉ

NYILAS Márta: Magyar szemtanúk a Párizsi Kommünről. Bev. Erényi Tibor. Kossuth Kiadó. 1971.

Bár ez a könyv nem könyvtárunk saját kiadásában jelent meg, mégis erősen érdekeltek vagyunk benne. Nálunk jelent meg 1951-ben (s új facsimile kiadásban éppen most) Geréb László: "A Párizsi Kommün az egykoru magyar irodalomban" című bibliográfiája. A sajtóvisszhang - mint a bibliográfia tanusítja - igen lelkes és széleskörű volt. Ebből indult ki, s tette közkinccsé a régi folyóiratokban megbuvó, s meglehetősen nehezen hozzáférhető anyagot Nyilas Márta, könyvtárunk tudományos főmunkatársa. Fontos és lényeges magyarázatokat fűz a dokumentumokhoz Erényi Tibor magas tanulmánya, mely bemutatja a korabeli magyar politikai gondolkodás olyan tényezőit, melyek indokolják az intenzív és legtöbbször együttérző érdeklődést a Kommün harcai iránt. A 48-as hagyományok és a polgári liberális törekvések táplálták azok szimpatiaját is, akik a Kommün osztály-céljaival nem értettek egyet. A korai magyar munkásmozgalom tüntetésekkel, proklamációkkal nyilvánította ki szolidaritását.

A könyvben azokból az ujságcikkekből kapunk izelítőt, amelyek a korabeli közönséget íróik saját tapasztalatai alapján orientálták. Nyilas Márta jó érzékkel válogatott, hiszen a cikkek írói politikailag eltérő alkatuak, s így nézőpontjuk is változó. Ügyelt a szerkesztő arra is, hogy az írások különböző időszakokat tükrözzenek.

Borostyáni Nándor ellenzéki ujságíró, a porosz-francia háboru haditudósítója, a sedani vereség után a köztársaság kikiáltásáról ír, majd a Kommün első harcairól a köztársaság és a honvédelem Versaillesba huzódott árulói ellen.

Sz. Török János, a világutazó 1871. áprilisában még arról ad hirt a Vasárnapi Ujságban, hogy a polgárháboru zürzavarától megrettenve, elhagyni készül az országot. 1871. júniusában a Nép Szavában azonban már fennkölt szavakkal méltatja az elbukott Kommünt: "Szívén van átverve a Kommün s haldoklik; porba van tiporva a szabadság eszméje a dicső néppel s a büszke várossal."

Más ujságírók, mint Szederkényi és Bányai, hangsúlyozták cikkeikben, hogy a Kommúnre a szabadság ellenségei sujtottak le, s hősei még bukásukban is nagyok, s eszméik tovább élnek. "A Kommun nem halandó test, melyet meg lehet ölni egyesekben, hanem halhatatlan eszme, mely legyilkolhatatlan." (Bányai.)

A kötet két legérdekesebb híradása a korról: Ugron Gábor tudósításai és Frankel Leó válogatott írásai.

Mindannyiuk közül kétségtelenül Ugron a legtehetségesebb szépirodalmi író, s teljességgel indokolt, hogy a kötet szerkesztője oly sok írását közli. Ugron több korabeli lapot tudósított és néhány írást a Kommunról később is közreadott.

Kossuth-interjúja valódi csemege, és nagyon is ide kívánczik: Kossuth helyesli Ugron utját, s azt mondja: "Franciaország az emberi szellem kísérleti műhelye."

Érdekes figura Ugron Gábor, garibaldista szabadságharcos volt, de a polgárháborús Párizsban egy kivülálló szentelen objektivitásával figyeli az eseményeket. Hihetetlen eleven és mozgalmas képet nyújt a barikádokra költözött, gyűlésező, szinte minden házáért csatázó Párizsról, a poroszok és a versaillesi-ak ostromgyűrűjében élő városról, katonáiról, polgáraitól, a választásokról, s a sarkából kibillent élet furcsaságairól. Inkább katonailag, mint politikailag fogja fel a helyzetet, s tulajdonképpen se a Kommunnel, se a versaillesi kormánnyal nem szimpatizál. A mérleget csak akkor billenti a kommúnárok javára, amikor a bukás után kibonkatozik az iszonyu fehérterror, melyről drámai képet fest. Hogy - utólag - már a harc értelmét is megsejti, arra utal az "Egy kommúnár vallomása" c. írása.

Szükségszerű, hogy a dokumentumkötet Frankel műveit is idézze, hiszen ő nemcsak szemtanúja, de aktív résztvevője, magas tisztségviselője is volt a Kommunnek. Programnyilatkozata, levelei Marxhoz és későbbi értékelő írásai kaptak itt helyet.

Gratulálunk a jó érzékkel összeválogatott anyaghoz, a frappáns képekhez (melyek közül a Bolond Miska 1871. 50.számában megjelent karikatúrát emliteném meg, ami szenzációsan visszautal a levert 1848-49-es szabadságharcra is, Haynau gratulál rajta: "Bravó Mr.Thiers; ez egészen az én iskolám.") S nem hiába reference könyvtáros készítette a kiadványt, mutatói mintaszerűek, alaposak.

GÁLICZKY ÉVA

Látogatás a szerzeményezési és feldolgozó osztályon

Lapunk kérdéseivel ezuttal a Szerzeményezési és Feldolgozó Osztály vezetőjét, Gordon Erzsébetet kerestük fel.

- Mi az Osztály szerepe a Könyvtár funkcionális rendjében és mik a feladatai?

- A könyv a legkülönbözőbb helyekről, a világ minden tájáról hozzánk jut el először és innen mintegy a trambulínról elindulva kezdi meg utját a Könyvtár vérkeringésében. Osztályunk a könyv "feldolgozásával", feltárásával, ha az olvasók előtt rejtettebben is - de minden erejével a Könyvtár alapvető célját szolgálja: minél gyorsabban, minél rendszeresebben az olvasó elé tárni a Könyvtárba érkező dokumentumok tömegét.

- Milyen nagyságrendű ezirányú tevékenységük?

- A pontos adatok az éves jelentésekben megtalálhatók. Itt csak annyit jegyeznek meg, hogy az évi mintegy 8-10 ezer dokumentum fajta, mely mintegy egymillió forint értékben érkezik be hozzánk, már önmagában jelzi a feladatok nagyságrendjét. Jelzi nemcsak a válogatás nehéz feladatát, hanem azt az adminisztratív, pénzügyi felelősséget is, amely az ilyen munka velejárója. Ha ehhez hozzátesszük a tőkés piac növekedő átlagban megduplázódott könyvárát - a folyóiratok árnövekedése ennél is nagyobb - máris jeleztem milyen körültekintéssel kell gazdálkodnunk.

Megemlíteném még, hogy anyagunk jó része, mintegy fele idegennyelvű és a gyűjtőkörünknek megfelelő bibliográfiai válogatást és kontrollt ilyen körülmények között biztosítani szintén külön apparátust igényel.

- Ezzel elérkeztünk következő kérdéscsoportunkhoz. Milyen az Osztály szervezeti felépítése?

- Először talán a munkafázisok természetes sorrendjét követve ejtsünk szót a Rendelő Bizottságról. Az R.B. tagjai - akik nem szükségszerűen Osztályunk tagjai, hanem nyelvi referensek, arra törekszenek, hogy nyelvterületük említett bibliográfiai kontrollját megvalósítsák. 1 angol, 2 német, 1 francia, 1 orosz, 1 olasz és a spanyol nyelvi referens van. A sorrend egyúttal a beérkező külföldi könyvek gyakoriságát is jelzi.

A magyar rendelések egy másik, de hasonló szervezeti rendszeren keresztül bonyolódnak le. Az Olvasószolgálat mindenkori vezetőjének és a Feldolgozó Osztály vezetőjének döntő szava van az R.B.-ben az arányosság és a pénzügyi fegyelem és talán elsősorban kellett volna említenem, mert a legfontosabb; az olvasótábor érdekében.

- A már megrendelt könyvekkel ki foglalkozik?

- A Rendelő Csoport, mely koordinálja az igényeket és a szerzeményezést, állományba veszi a beérkezett könyveket. A Rendelő Csoport vezetője technikailag, a hely-

szám, a raktári rend szempontjából a Könyvtár egységes rendszerét biztosítja. Ez az amugyis sokrétű munka kibővül a régi állomány revíziójával is.

A Katalógizáló Csoport minden könyvről, magyar könyvekről is, címfelvételt készít, mely a nemzetközi szabványok szigorú feltételeit is kielégíti.

Ezen felül a betűrendes katalógus revízióját is végzi folyamatosan. Ez a Könyvtár fennállása óta először történik. A szakkatalóguson kívül minden katalógusunkat a Katalógizáló gondozza, szerkeszti.

Az Osztályozó Csoport munkatársai látják el a beérkező könyveket a Tizedes Osztályozás megfelelő jelzéseivel és végzik a szakkatalógus revízióját is. Ugy döntöttünk, hogy ez utóbbi feladatkörön belül a szociológiai szakok revíziója a legsürgősebb teendő. Mivel a TO átdolgozott táblázatai és mutatója közvetlenül a nyomtatás előtt áll, ezért a Csoport munkájáról bővebben itt és most nem szólnunk. Erre jobb alkalom lesz az elkészült kiadvány alkalmával sort keríteni.

- Milyen kiadványok készülnek az Osztály szerkesztésében?

- Kiadványainkat lecsökkentettük a két, az olvasók által legfontosabbnak vélt kiadványra.

Ez a negyedévenkénti idegennyelvű anyagunkat tartalmazó "Újabb külföldi szerzemények" és az újonnan érkezett külföldi szociológiai művek jegyzéke.

Ez utóbbi a kutatók és a szociológiai könyvtárak körében különösen kedvelt kiadvány frissesége miatt.

- Milyen feladatokról nem ejtettünk szót eddig?

- A fölös példány csere és a kiadványaink cseréje is feladatunk. Kötelességünk volna a gyarapítás mellett az állomány tervszerű apasztása is. Ezt a feladatot az objektív nehézségek miatt egyelőre nem tudjuk ellátni.

- Gondok?

- Elsősorban a helyiség. Jelenlegi helyiségeinkre égető szüksége volna az Olvasószolgálatnak. A Keleti gyűjtemény restaurálása miatt, hallatlanul zsúfolt körülmények között dolgozunk. A nyugodt, elmélyült munkát, ami előfeltétel volna, nem tudjuk biztosítani. Az Osztály létszáma is az 1966-os 18 főről 12 főre csökkent. Mindig voltak tanuló, gyermeket gondozó munkatársaink. Ez az alapvető öröm mellett egyúttal szervezési gondokat is hoz magával. Technikai felkészültségünk mindössze írógép. A legszükebb keresztmetszetünk a gépirói kapacitás. Ha egyetlen gépirónőnk beteg lesz: az Osztály munkája a külvilág, az olvasók és a Könyvtár részére megszűnt létezni.

Itt szeretném elmondani, hogy hosszú időn keresztül gondot okozott a katalóguscédulák folyamatos sokszorosítása. Pedig ez a Könyvtár alapvető funkcióját, az olvasók könyvvel való ellátását veszélyezteti! A Propaganda Osztály szervezeti változásaitól alapvető javulást várhatunk és várunk is.

- És végül?

- A gátló körülmények ellenére is, minden munkatársunk igyekszik ereje javát adni. Remélem sikerült megvilágítanom Osztályunk nem látványos, de az olvasók és a könyvtár szempontjából mégis fontos munkáját, feladatait.

Köszönjük a nyilatkozatot és az Osztály minden dolgozójának jó munkát kívánunk.

MÁRFFY ISTVÁN

Üdám Születésnap

A 10 EVES 2. SZ. GYERMEKKÖNYVTÁRBAN

Családi ünnep volt a 2. sz. gyermekkönyvtárban, mely az első önálló budapesti gyermekkönyvtár (XIII., Sallai I.u 52.). Hivatalos program is volt, vendégekkel, Révész elvtárs, a KKO munkatársai és természetesen a gyermekkönyvtári csoport, tanácsi küldöttek, ujságírók, akiknek Barta Andrásné, a könyvtár vezetője beszámolt az 1961 áprilisban megnyitott könyvtár fejlődésének legfőbb száadatairól.

Álljon itt ezek közül néhány sokatmondó szám:

kölcsönzések száma:	162,823
olvasótermet látogatók:	43,624
kölcsönzött kötetek száma:	404,834
csoportos foglalkozások száma:	232
csoportos foglalkozások résztvevői:	7,865
kiállítások száma:	198

A könyvtár négy dolgozója közül 3 törzsgárda tag; ketten, Bartáné és Dr. Molnár Stefi 10 éve, Balázs Jánosné is már 9 év óta dolgoznak a 2-es könyvtárban. A Fővárosi Tanács a jubileum alkalmából Barta Andrásnét pénzjutalomban részesítette.

Ennyit az ünnepség hivatalos részéről. Ami utána következett, az minden számmal jobban bizonyítja ennek a könyvtárnak az érdemeit, ez tükröződött a könyvtárosok és a tíz év előtti olvasók örömteli találkozásában. Nagyon jól készítették elő az ünnepséget. A régi beiratkozási napló alapján kb. 150 fiatalnak küldtek meghívót, s mintegy 60-an jöttek el, gimnazisták, egyetemi hallgatók, dolgozók, s van közöttük már családanya is. Jó lett volna filmre venni már a találkozás viharos perceit is, azt a örömet, amit a gyerekekből kiváltott, hogy Ica néni keresztnéven köszöntötte, felismerte a nagyra (olykor a fejére) nőtt fiukat, lányokat. Kedvtelve nézegették a fiatalok a házi muzeumot, a tablót, a 10 év alatt felgyülemlett dokumentumokból, képekből cikkekből készült albumot, s beirhattak a vendégkönyvbe, ahol a könyvtár

neves látogatói, írók, tudósok, művészek (a könyvtárban járt előadók) nevel szerepelnek.

A jubileumot jelképezte a torta is, 10 kis gyertyájával. Nem lehet tudni, kik örültek jobban, a könyvtárosok, akik a nagyranőtt gyerekekben gyönyörködtek, vagy a fiatalok, akik a régi meséskönyvüket, vagy régi aláírásaikat keresték a kartonokon.

Vidám irodalmi játékot rendeztek ezután, Mikó Zoltán, a Propaganda Osztály vezetője volt a játékmester -, a tombolában minden gyermeknek jutott könyv, a 10 év óta egyfolytában ott könyvtári tagoknak különösen szép. A többiek már felnőtt könyvtáraink olvasói.

Minden meghívott kapott egy szép emléklapot is. Ezek az emléktárgyak azonban másodlagosak ahhoz képest, amit a fiatal olvasók a könyvtártól 10 év alatt kaptak. Meghallgattam házi riporterünk, Kovács Csilla magnetofon-felvételét a gyerekekkel folytatott beszélgetésről. /Érdemes volna szószerint közreadni !/ Olyanok szóltak itt, akik már 3-5 éves korukban "olvasók" voltak, mint a ma vegyipari középiskolás Bicskei Tibor, aki még nem tudott írni - aláírni, így házilag készült bélyegzővel "irt alá", Krasznai Judit, Somogyi Judit és mások is elmondták, hogy mindig élmény volt számukra a könyvtárba jönni, nemcsak szép könyveket, de vidámságot, szórakozást is találtak ott. Szavaikból kitűnt, hogy számukra az olvasás az életük szerves részévé vált, a szórakozás, a tanulás, az önismeret forrásává. Ahogy Krasznai Judit kifejezte magát: "Sok könyv vezetett rá, hogy olyan vagyok, amilyen vagyok."

Foglalkozott az eseménnyel a Rádió és a sajtó is.

A gyermekkönyvtári hálózat még fiatal hazánkban, egyidős a 2-es könyvtárral, (a 2-es számú, de sorban mégis az első !) nagyszerű perspektívát ez a szerény kis jubileum is hatásosan tükrözött.

V.A.

MIT TEHETÜNK ÉRTÜK?

A Gutenberg téri 9-es könyvtárban

A fizikai dolgozók és gyermekek olvasása, olvastatása nem könnyű feladat, mert más a viszonyuk az olvasáshoz; nem jelentkezik - mint elemi szükséglet. Mindenekelőtt fel kell adnunk az "egyformán segíték" további egyenlőtlenséget szülő, tehát ál-objektív elvét, de úgy kell feladnunk, hogy a megkülönböztetett bánásnak kizárólag mi legyünk tudatában, ne a megkülönböztetett, és főként ne a többi olvasó.

Épp ezért, mikor a környező középiskolákból toborzunk olvasókat, inkább egész osztályt hívunk, mint kiemelve egy-két gyereket, vagy pedig lakásra küldünk hívólapot.

Jelenleg 706 középiskolás diák olvasónk van, ezeknek 50 %-a munkásszármazásu, /A kerület gimnáziumaiban ez az arány 29, az összes középiskolában 39 % /. Ebből persze, messzemenő következtetést nem vonhatunk le, hiszen éppen a nagy saját könyvtárral rendelkező, a könyveket maguknak könnyen beszerző jobbmódu gyerekek hiányoznak az olvasók közül.

A 706-os szám az összdiáklétszámhoz képest nem magas, de számot kell vetnünk az-
zal, hogy a középiskolákban mindenütt nagy könyvtárszervezés folyik. Sok helyen
felsőfoku képesítéssel rendelkező, csökkentett óraszámú dolgozó - vagy függetle-
nitett könyvtárosok működnek /Bezerédi, Vörösmarty, Széchenyi, Bem Gimnázium/, a-
kikkel jóviszonyban vagyunk /Dr.Trócsányi Zsoltné - Vörösmarty Gimnázium/, és bib-
liográfiákkal, kiállításokhoz könyvanyaggal segítjük őket, még akkor is, ha ezzel a
"statisztika ellen dolgozunk". Pillanatnyilag. Hiszen, aki az iskolai könyvtárra
"rászokik", az előbb-utóbb a mi könyvtárunkba is be fog jönni, különösen ha azt
propagálják neki. És akik jönnek - egyénileg, vagy csoportosan, azokkal mindig
készségesen foglalkozunk. Nemcsak a könyvtár rendjét mutatjuk be, hanem katalógus-
rendszerünket is - használatát példákkal illusztrálva. Erre még akkor is sort ke-
ritünk, ha fontos belső munkáról kell hívni "erősítést". A munkásszármazásu olva-
só tasakját beiratkozáskor megjelöljük, hogy a továbbiakban figyelmeztetőnk legyen.
Sajnos azonban, a legfeltűnőbb jel, - s néha dossziényi jegyzet is "leválik róla",
ha könyveit leadva választásra indul. Ő ugyanis könnyen felismerhet minket, mi azon-
ban két-háromszáz főnyi napi forgatagban néhány ezer olvasónk közül akkor se tudjuk
azonosítani, ha - mi irtuk róla a dossziényi jegyzetet.

Az ismerkedést tehát majdnem mindig előlről kell elkezdeni. Ez a könyvtárostól
sokat követel, de eredménye mégsem tőle függ csupán. Felnőtt könyvtár vagyunk -
olyan korban kerülnek hozzánk az olvasók, mikor némiképp már magukért felelnek és
a családi meghatározottság sem döntő.

Budapesten, ahol olyan kínálat van fiatal tanárból, hogy a minimális óraszámot,
szerény lehetőséget nyújtó szakmunkásképző intézet is válogathat jóképességű, am-
biciózus emberek közt, akik szívüket teszik a munkába, akik színházi estet, vetél-
kedőt, lemezdélután szerveznek, /magam is tartottam előadást a ruhaipari szakmun-
kásképző klubavatóján/, szakköröket vezetnek, úgyhogy a fiatalit érik másfelől is im-
pulusok. És ha mindennek ellenére érzéketlen maradt, akkor a könyvtáros - bár mun-
kája nem reménytelen - nem tehet csodát. Munkánk sikere függ a könyvállománytól is.

A fizikai dolgozók gyermekeinek érdekét tartjuk szem előtt akkor is, mikor az
üzletekben pár forintért kapható kötelező irodalmat óriási számban vesszük és rej-
tegetjük "a mindegy, csak jó legyen" olvasók előtt.

Ennek ellenére előfordul, hogy mégis bent a mű, és sem előjegyzés, sem másik
könyvtár, sem magánkönyvtárunk nem segíthet, mert "holnap reggelre kell". Ilyenkor
aztán segítünk mi magunk. Én például szívesen leülök verset elemezni.

Hosszabb a nyitvatartás, szombat-vasárnap is rendelkezésére áll a rossz lakáskö-
rülmények közt élő diáknak a nyugodt tanulást biztosító olvasóterem. Ez is a segít-
ség egy formája.

B.M.

KÖNYVTÁRAIK ÉS ISKOLÁIK

Könyvtár és iskola kapcsolata Erzsébeten

Kerületünk Budapest egyik legnagyobb munkáskerülete, s ez fokozottabb feladatot ró ránk a fiatalok olvasóvá-nevelése területén. Négy középiskolánk mindegyikében a tanulóknak kb. 80 %-a munkásszülők gyermeke. Több éve érezzük, hogy céljainkat csak is a pedagógusokkal közösen tudjuk megvalósítani. Eddigi kapcsolatunk a középiskolák pedagógusaival alkalomszerű, esetleges volt, kezdeményező lépéseink nem találtak visszonzásra. Ezért örülünk annak, hogy legnagyobb középiskolánkkal, a Kossuth Lajos gimnáziummal sikerült eleven kapcsolatot kialakítanunk.

Még a múlt év végén felkerestük az egyik ismerős magyar tanárt és segítségét kértük a tanárok és könyvtárosok találkozásának megszervezéséhez. Az előszörre tervezett időpontban nem sikerült létrehozni a megbeszélést, de végül is március 2-án könyvtárunk vendégeként üdvözölhettük a Kossuth Gimnázium hat magyar tanárát. Közülük eddig csak egy tanárnő volt beiratkozott olvasónk, az iskolai ünnepek műsorának összeállításában több alkalommal segítségére voltunk. Három pedagógus még soha nem járt nálunk. Volt aki csodálkozással tekintett körül, nem gondolta, hogy ekkora könyvállománnyal, ilyen katalógusokkal találkozik egy peremkerületi könyvtárban.- Most nemcsak a könyvtárral és az egymással való megismerkedésre volt lehetőség, hanem elgondolásainkat, felajánlásainkat és kéréseinket is kicserélhettük.

Nagy örömünkre szolgált, hogy a pedagógusok nem zárkóztak el az együttműködés elől, nem hivatkoztak túlterheltségre, időhiányra. Sőt, megvalósítható ötletekkel, kívánságaik feltárásával és felajánlásokkal segítették a közös munka megindítását.

Megállapodásaink:

- A tanárok osztályaikban figyelemmel kísérik a tanulók könyvtárbajárását, beiratkozását. Magyar órákon ismertetik a könyvtár használatát, szolgáltatásait.

- A tanulók figyelmét több oldalról ráirányítják a Szabó Ervin könyvtárra. A KISZ alapszervezetek kulturfelelősei látogatást szerveznek a könyvtárba, s a látottak, hallottak ismeretében könyvtár-propagandát, olvasószervezést folytatnak a KISZ tagok között.

- Az erzsébeti középiskolák havi folyóirata, az "Erzsébeti Diák" egyik számában bemutatja a könyvtárt és szolgáltatásait.

- A KISZ faliújságon állandó rovatot biztosítanak a könyvtárnak, amelyen a könyvtár új szerzeményeit, egy-egy fontos témakör bibliográfiáját, a könyvtári hire-

ket közölhetnénk.

- Folyamatosan szervezik az osztályok látogatását könyvtárunkba.

- Az iskola az évvégi jutalmazásoknál a könyvtár legszorgalmasabb olvasóit könyvjutalomban részesíti.

- A tanárok eljuttatják a "Tanterv és utasítás"-t és az érettségi tétteleket a könyvtárba, hogy a tanév során folyamatosan felkészülhessünk az iskolai anyaggal kapcsolatos könyvigények kielégítésére.

- Segítségünket kérték a mai magyar irodalomból olyan novellák kiválasztásához, melyek tartalmuk, rövidegük folytán alkalmasak arra, hogy az első és második osztály anyagába bekerüljenek és az órán felolvashatók legyenek.

- Megigértük, hogy neves irodalom-esztéta meghívásával az érettségizők részére előadást szervezünk a mai magyar irodalommal kapcsolatos problémáik tisztázására, megvitatására.

- Még nagyobb figyelmet fordítunk a Kossuth Lajos Gimnázium könyvtárunkba beiratkozott diákjainak olvasás-irányítására, tanulásuk segítésére, különösen azoknál, akikre a pedagógusok felhívják figyelmünket, jelzik, hogy milyen területen van szükségük erre.

- Propaganda eszközeinkkel mi is segítjük a tanulók között az olvasószervezést.

Sokak által ismert nehéz körülményeink folytán sajnos nincsen lehetőségünk rendszeres csoportos foglalkozásokra, változatos módszerek alkalmazására a munkásszarmazású fiatalok segítése érdekében, de örömmel töltött el bennünket, hogy a tanárok megértették ezt és a hagyományos segítségünket is nagyra értékelték.

A megállapodások nemcsak megállapodások maradtak, máris kölcsönösen hozzáláttunk megvalósításukhoz.

Lezajlott a KISZ kulturfelelősök és egy érettségiző osztály könyvtárlátogatása. megkaptuk és tanulmányozzuk a tantervet és az érettségi tétteleket.

Közös munkánk eredményeként az utóbbi hetekben 23 Kossuthos diák iratkozott be könyvtárunkba.

A létrejött kapcsolatot nem engedjük megszakadni. Az első lépések után szeretnénk, ha újabbak következnének. Nagyon reméljük, hogy a fizikai dolgozók gyermekeinek támogatásában is érhetünk el jelentősebb eredményeket.

ERDŐDY FERENCNÉ

GYERMEKKÖNYVHÉT KŐBÁNYÁN

Munkában összaszokott, baráti társaság jött össze a Kőbányai gyermekkönyvtárban, 1970. december 9-én.

Szerző István elvtárs, a X. kerületi Tanács Népművelési Osztályának vezetője elmondta, hogy ez már a negyedik könyvhét, amit a kerületben rendeztek. Budapesten, sőt országosan is egyedüli ez az akció. Célunk, a könyvet, mint népművelési eszközt népszerűvé tenni. Különösen fontos ez itt Kőbányán, ahol szükség van nemcsak az igények kielégítésére, hanem felkeltésére is.

- Kik voltak a rendezvénysorozat szervezői?

- A kerületi Népművelési Osztály, a Szabó Ervin könyvtár, a kerületi Uttörőszövetség, a Móra Ferenc könyvkiadó, s a pedagógusok fogtak össze szervezetileg, anyagilag a program minél színvonalasabb kialakításáért.

- Miben látja Ön a könyv- és olvasásnépszerűsítő kampány hatását?

- A kampány csak egy állomás a könyv- és könyvtárpropaganda kiszélesítésének folyamatában.

- Minden iskolába el tudtak jutni a könyvhét programjával?

- A kerület igen nagy, tizennégy általános iskolája van. Ha a könyvhét rendezvényeivel nem is tudunk mindenhová eljutni, a népszerűsítő plakátok, könyvkiállítások minden iskolába elkerültek.

Ünnepélyes megnyitó T. Aszódi Éva vezetésével, téma a "Sirály" sorozat könyvei. Író-olvasó találkozók, könyvviták különböző iskolákban, záróünnepély a kulturházban.

- Összefoglalva, miben látja Szerző elvtárs a gyermekkönyvhét eredményeit?

- Elsősorban a gyermekek aktivizálásában. A megnyitón 80-90 gyermek vett részt, a záró ünnepélyen több mint 200. Nagy szó ez, ugyanis számolnunk kell egy áttételes hatással is: a gyermekek élménybeszámolóin keresztül az eddig könyvvel nem foglalkozó munkásszülők érdeklődésének felébresztését is reméljük. Erről beszélt Tuka Józsefné, a kerületi uttörőszövetség elnöke is.

- A gyermekkönyvtár vezetője elnökségi tag a kerületi uttörőszövetségben. Az együttműködés igen jó: tizenhat uttörőcsapat van a kerületben, sok a közös rendezvény. A könyvhétre az uttörőcsapaton keresztül is szerveztek.

És mit mond a pedagógus? Kommer Jenőné a Kápolna-téri iskola tanára mondta el észrevételeit. Résztvett a megnyitón, ahol Aszódi Éva a "Sirály" könyvek szerkesztője beszélt a sorozatról.

- Te, mint pedagógus észreveszed tanítványaidon egy-egy gyermekkönyvhét hatását?

- Feltétlenül. Mióta felhívtuk a figyelmet a sorozatra, osztályunkban fellendült a könyvtárlátogatás.

- Melyik program tetszett még?

- A gyermekek találkozása Gergely Mártával. Gergely Márta veterán-uttörő. A régi uttörőéletéről beszélt a gyerekeknek, és ezzel hozzájárult az Uttörőmozgalom történetének megismertetéséhez. Ezen kívül a könyv "születéséről", írásának, kiadásának műhelytitkairól, magáról a könyvről beszélgettek.

- Hogyan került éppen Gergely Márta hozzátok?

- A gyerekek szavazást rendeztek, hogy kit hívjanak meg a Sirály könyvek írói közül és őrá esett a választás. De nem is bántuk meg, mert színes, érdekes volt a beszélgetés.

Dr. Budai Kálmánné, a Maglódi uti iskola tanárnője napközis csoportot vezet, alsósokkal foglalkozik.

- Hozzátok milyen könyvheti program jutott el?

- A Bölcs Bagoly könyvekből rendeztünk vetélkedőt. Fel is lendült ennek hatására a sorozat forgalma. A tanulás során a gyerekek tájékozottságán is látszik olvastatásának a haszna. Iskolánkban ugyanakkor könyvvásárt is rendeztünk. Kár, hogy az ÁKV kevés, alsósoknak való könyvet adott ki erre az alkalomra.

Kedves, baráti módon zajlott le a záróösszejevetelen a pedagógusok jutalmazása is. Könyvet, oklevelet, plaketteket kaptak a sok fáradsággal járó szervező-munkáért.

Hogyan nyilatkoznak a gyermekolvasók a számukra rendezett ünnepi alkalomról?

Balassa Bálint VIII. osztályos tanuló írja a könyvhétről: "Találkoztunk T. Aszódi Évával, a "Sirály" könyvek szerkesztőjével. A szerkesztő bevezetőjében elmondta, hogy hogyan készül egy könyv, majd beszélgettünk Mándy Iván Csutakjáról. Az egyik csapat pártolta, a másik pedig támadta a Csutakat..."

- Miért támadta Mándy Iván könyvét a résztvevők egy csoportja? - kérdeztem Domokos Erzsébetet, a Pataki István téri általános iskola VIII. osztályos tanulóját, aki éppen a könyvtár kölcsönzőjében válogatott a könyvek között.

- Mert érthetetlen, azt mondták. Sok olyasmi van benne, ami a valóságban nem létezik.

- Szerinted miért vannak benne érthetetlen részek?

Küszködik a kislány a fogalmazással:

- Hogy érdekesebb legyen. Mert olyan nincs, hogy például a gyerekek csak úgy elvisznek egy lovat. De a gyerekek gondolnak ilyenekre, és szeretnének ilyesmit tenni.

- Neked tetszenek a Csutak könyvek?

- Nekem nagyon tetszenek. Olyan, mintha rólam irták volna őket.

- Különleges megfogalmazást találtam a meghívóban. "Rendhagyó irodalomóra." Mit jelent ez? - kérdeztem a könyvtár vezetőjét.

- Az irodalomóra keretén belül rendeztük meg az író-olvasó találkozókat. Kisebb

csoportban, közvetlenebb módon tudtak elbeszélgetni a gyerekek az órákon résztvevő írókkal.

Egy kis tudósító a következőképpen számolt be egy rendhagyó irodalomóráról: Tatay Sándor volt a vendégünk. Az egyik tanuló megkérdezte az írótól:

- Sanyi bácsi élő alakokról mintázta meg a "Puskák és galambok" című regényének hőseit?

- Igen - válaszolta - minden gyerekhősnek megvolt az alakja..."

Még sok kérdés hangzott el a személyek, helyszínek valódiságáról, Tatay Sándor íróvá válásáról, írói példaképéről.

Bóta Gyulánéval, a könyvtár vezetőjével beszélgettem az elcsendesült könyvtárban.

- Mit üzensz a többi gyermekkönyvtárosnak a gyermekkönyvhét tapasztalatairól?

- Ugy szerveztük meg, hogy az eddigiekhez képest a könyvhöz kapcsolódóbb, elmélyültebb legyen ez az alkalom. Azon igyekeztünk, hogy minél több gyermekhez eljussunk. Az írókkal való találkozás alkalmat teremtett arra, hogy az ifju olvasók elbeszélgessenek a könyvekről, segítsük őket véleményt alkotni olvasmányaikról.

- Miben látod könyvtári munkádban a könyvhét hatását?

- A különböző találkozókon felébredt viták tovább gyűrűznek.

Végkövetkeztetésként: kísérletezzünk bátran a népművelési és uttorószervekkel egybehangolt könyv- és olvasópropaganda akciókkal, mert ez minden közreműködő munkáját eredményesebbé teheti a gyermekek könyv- és olvasáskulturájának elmélyítése érdekében.

JANCSOVICS KLÁRA

8. gy.kvtár

GYERMEKOLVASÓK A 37/1-ES KÖNYVTÁRBAN

A 37/1-es fiókkönyvtár a II. kerületi pesthidegkuti "Petőfi" kulturházban van, és 1970. november 15-e óta naponta a felnőtt- és gyermekolvasók rendelkezésére áll.

Ezzel mód nyílt a gyerekolvasókkal való módszeresebb foglalkozásra itt. Mindig megkülönböztetett figyelemmel foglalkoztam velük. Többször előfordult, hogy szülők kis gyerekeiket is magukkal hozták a könyvtárba. Ilyenkor a gyerekek is kértek könyveket, s a szülők a saját nevükre akarták kölcsönözni azokat. Rábeszélésemre gyerekeiket külön iratták be: jobb ez a gyerekeknek, mert így egyedül is eljöhet és önállóan válogathat.

Több gyermekolvasót szerveztem oly módon, hogy felkerestem a Kulturházzal szemben lévő általános iskola - a mi kertünkben játszó és sportoló - napköziseit.

Beszélgettem a csoportvezető pedagógussal, a gyerekekkel, és meghívtam őket könyvtárlátogatásra. A könyvtár megtekintése után többen beiratkoztak. Sikerült felvennem a kapcsolatot a közelben fekvő másik általános iskolával is. Most már mindkét iskola tanulói rendszeresen látogatják könyvtárunkat, magyar és környezetismereti órák keretében. Ilyenkor a pedagógusok a beiratkozás és könyvkölcsönzés elemi szempontjairól beszélnek, én pedig a könyvanyaggal ismertetem meg őket. Általában 15-16 főnyi csoport látogat meg egyszerre, de előfordult már, hogy 45 tagú csoportot fogadhattam. A Dimitrov-uti iskolában olvasószakkör alakult a III., és IV. osztályosok köréből, Matisz Józsefné tanítónő vezetésével. A kör tagjai magukkal hozzák DIA vetítőjüket és szakköri óráikat vetítéssel és felolvasással élénkítve tartják meg a könyvtárban. Így dolgozták fel pl. Móra Ferenc életét képekben, majd felolvastak Móra műveiből. Hasonlóképpen került sor az Egri csillagok ismertetésére. Kézikönyvtárunkat egyre gyakrabban használják a fiatalok, elsősorban azok, akiknek szülei különböző okokból nem foglalkozhatnak gyermekeikkel.

Növekvő érdeklődés mutatkozik a folyóiratok iránt, s ezt az idén már sokkal jobban ki is elégíthetjük, mert lényegesen több folyóiratra fizetünk elő, mint az előző években. Csupán a gyermekek számára tartom kevésnek a jelenleg rendelkezésünkre álló "Pajtás" és "Ezermester" c. lapot, 1971-ben megrendeljük még a következőket: Kisdobos, Uttörővezető, Turista, Föld és Ég.

A környező iskolák pedagógusai nagy megértéssel fogadták gyermekolvasó-toborzó tevékenységemet. Munkámat azzal is elősegítik, hogy fokozzák a könyvtár csoportos látogatását.

Amíg 1970 november-december hónapokban 6 alkalommal látogatták meg az iskolai osztályok a könyvtárat, addig 1971. január-március között már 11 alkalommal kerestek meg. (A látogatásokból 3 az említett olvasó-szakkörre esik.) Nem véletlen a pedagógusok aktivitása, a tanítók és tanárok a Dimitrov uti és a Szabadság uti általános iskolából, valamint az óvónők és a napközi otthon vezetője is olvasónk már.

Míg 1970 márciusában 87 beiratkozott gyermekolvasó volt, (december végére 151) most, 1971. március 30-án már 142 van. (Összehasonlításképpen: felnőtt olvasó 1970. márciusban 234, decemberben 320, 1971. márciusban 293.)

Vagyis, úgy vélem, az évközi gyarapodás üteme szembeötlő, s ebben bizonyára szerepet játszik, a megnövekedett nyitvatartási időn kívül a tanulók szervezett könyvtárlátogatása is. A kulturházban működő ifjúsági klub tagjainak, akik gimnazisták és ipari tanulók, szintén segítséget nyújtok azzal, hogy a kézikönyvtárt használhatják és mint tagok kikölcsönzik a könyveket.

Sokszor megkérdik, nem nehéz-e "mindenesnek" lenni egy fiókkönyvtárban. Természetesen nem vagyok teljesen egyedül, biztos szakmai támaszom, bázisom, az anyakönyvtár, a 37-es és az ott dolgozó munkatársak. Tíz éve vagyokint Hidegkúton és nagyon szeretem az önállóságot. Én végzem, ha sikerül, a jó munkát, s ha hibázok, azért is csak magammak tehetek szemrehányást. A felelősség súlyát talán legjobban a gyerekekkel kapcsolatban érzem. Sok gondot, de még több örömet okoz a velük való foglalkozás, mert látható eredményeket hoz.

SZALAI RICHÁRDNÉ

Zárva volt a 20-as Gyermekkönyvtár

Tíz hónapi szüneteltetés után (1970 máj. 25-1971 febr. 23.) újból megnyílt az I. kerületben a Szilágyi Dezső téren a könyvtár. Az ötévenkénti felújításra másodszor került sor nálunk - kétszeri teljes ki- és visszaköltözéssel. Az önálló gyermekkönyvtár alapítását is számítva, 1965 óta ez a mostani a harmadszori "honfoglalásunk". Az első kettő nehézségeire még nagyon is emlékezve, szorongva fogadtuk azt, aminek örülni kellett volna. Most, hogy már túl jutottunk a nehezén, és "a megvalósult tervek" eredményeinek örülhetünk - azt mondjuk - jó, hogy sor került rá, mert szebb lett, rendeltetésének jobban megfelelő. Ezt mondjuk mi, és ezt az olvasók: - "Nagyon szép lett a könyvtár!"

Jó világítás, tiszta helyiségek, korszerű butorok, nem sok, de egyelőre elég hely a könyvek kedvező elrendezésére és szabályozható gázfűtés, amely egyenletes meleget ad.

A zárvatartás nem jelent munka-és tehermentes állapotot a könyvtárosnak. Sőt! Előfordul, hogy adott helyzetben döntenie kell a gyakorlat tapasztalata nélkül. A könyv-állomány ládába csomagolva pihen, a könyvtár mégis él, és létezik. Rendelés, bedolgozás, nyilvántartások, aktuális munkák. Szükség esetén helyettesítések más könyvtárakban. Ilyenkor egész emberként máshol - alkalmakként a saját állomáshelyén dolgozik. - Megszokottól eltérő munkamód, állandó alkalmazkodás a körülményekhez, bonyolítja a helyzetet.

Ha lehet a zárvatartás előnyeiről is beszélni, ezeket is megemlíteném. Több idő jut a könyvek, folyóiratok rendszeres olvasására. Nagyon jó érzés volt naprakész tárgyismerettel rendelkezni. Kisebb-nagyobb gondjainkat nem számítva - mert azok a kellő időre mindig megoldódtak - a nyitást a gázóra hiánya akadályozta, de a felszerelésétől számított 10-ik napon kinyitottunk. Erről a nagyon rövid határidőről szeretnék bővebben szólni. - Minden munkavégzés más emberek munkájával kapcsolódik egybe. Ezt tudjuk, nem is esik szó róla, hacsak a folyamatba akadályozó tényező nem kerül. A kapcsolódás - amely egyébként is megvan - a felújítás során hatványozódik. Szinte nincs a Központnak olyan csoportja, osztálya, amellyel rövidebb, hosszabb időre ne kerültünk volna a szokásosnál intenzívebb összeköttetésbe. A gázvezeték bekötésétől számított 10 napos rövid határidő elérése nem egyéni, de kollektív munka eredménye. Minden szakterület - amikor ő volt a soros - tette, amit tennie a feladata. Előfordult az is, hogy csak saját munkánk sugárzásában élve - fennakadtunk egyen - és másan, és nem vettük észre azt, amit az összeredmény áttekintésénél azonnal látunk és érzünk, hogy a sok lelkiismeretes munkavégzésért mennyi köszönettel tartozunk.

A Műhely dolgozói hidegben, fűtés nélkül szerelték a polcokat, kerülgettek 100 ládát, és adtak hasznos gyakorlati tanácsot az elrendezéshez.

A Gazdasági osztály minden nehézséget elhárítva időben kiszállította a tervben szereplő butorokat, sőt - mert szükség volt rá - a meg nem tervezett is. Amikor időszzerű lett, sor került a nagytakarításra - a pincét is beleértve. A könyvek ezután már a polcon álltak és nem a ládában, lehetőség volt rendezésre, portalanításra, válogatásra /selejt, kötészet, kötészeti csere, duplum/.

Időben, még a nyitás előtt kaptunk a Propaganda osztálytól több ezer modern szórólapot, ezeket postán már szétküldtük.

Elkészült és megérkezett az új cégtábla, valamint a téma szerinti eligazító táblák. Izlées, dekoratív hatással hívják fel a figyelmet az utcán a könyvtárra, - bent a könyvekre.

Több mint ezer könyvünket tette széppé a Kötészet segítségével Baán Kálmánné, felébresztve vagy fokozva így a gyermekekben a tisztaság, a kulturált olvasási mód megbecsülését és igényét.

A korszerűsítés alatt adódtak a megtervezett munkákon kívül előre nem látott kiadások is. Ezeknek szakszerű munkaügyi és pénzügyi bonyolításához mindig megkaptuk a kért segítséget, késedelem vagy elmaradás így nem történt semmiben.

Összefoglalva: Tíz hónap után ismét megnyilt a könyvtár. Sok ember felelősséggel végzett fizikai, gondolati és operatív munkájának együttes eredménye.

450 olvasónk van már, akik örülnek a szép, modern berendezésű könyvtárnak, a sok, sokféle és tiszta könyvnek. /A zárvatartás folytán még kedvező az új könyvekből egy olvasóra jutó darab és művek száma./

A korszerűsítés adta eredmények és a jobb feltételek már most a jövő feladatára irányítják figyelmünket. A majd újból elkövetkező felújításnál tervbe lehetne venni a galéria megépítését, mert ezáltal bővülne a helybenolvasási lehetőség, és mód nyilna a könyvtár dolgozóinak elkülönített, belső-munka végzésére.

Tennivalónk - még és már - sok van. Egy részük szervezési feladat. Törekszünk arra, hogy a rendkívüli állapot után - egyensúlyunkat visszanyerve - figyelmünket az olvasószolgálatra irányítsuk.

Tágabb értelemben vett olvasószolgálati munkánk eddigi mozzanataik közül említésre méltó a III. osztályok látogatásának fogadása, amit Rieth Józsefné kollégám végzett, a tantervhez kapcsolódó könyvek bemutatásával. - Április 4.-e évfordulójára Matolcsy Tamásné készített értő átgondolással gazdag könyvkiállítást a művészeti, honismereti és történelmi könyvek képanyagából, sok illő vers közbeiktatásával.

A megnyitás napján egy-egy szál virággal üdvözölték a könyvtárat olvasók és munkatársak. Az ő örömeiket is tolmácsolom a magam köszönete mellett, mindenkinek, aki a 20-as gyermekkönyvtár korszerűsítési munkájában bármilyen formában részt vett.

GAÁL JENŐNÉ

TÁJÉKOZTATÓ MUNKA

a kerületi könyvtárakban I.

(Feynmann-Leighton-Sands: Mai fizika.)

Uj rovattal kívánjuk lapunk gyakorlati felhasználásának körét bővíteni. Helyet biztosítunk a könyvtárosok reference munkájában jelentkező tapasztalatok, gondok és eredmények rendszeres közlésének.

Elsőrendű célunk, hogy a kézikönyvek felhasználásáról adjunk hirt, az adott mű teljes apparátusát is feltárva és hivatkozva azokra az olvasói rétegekre, amelyek elsősorban anyagot találhatnak bennük.

Indoklásnak egy természettudományos sorozat ismertetését választottuk, jelezve, hogy - a könyvtárosok igényének megfelelően - különös gonddal foglalkozunk ezzel a tudományággal.

A Kaliforniai Műszaki Egyetem Nobel-díjas fizikusa négy féléves előadássorozatának szövegét tartalmazza a kiadvány.

A középiskolát végzett, a fizika iránt érdeklődő, sőt azt hivatásának választó hallgatóságnak tartotta előadásait, szakítva a hagyományos alapozó előadások szisztémájával, mely szerint lépésről, lépésre, kronológikus sorrendben kellene tárgyalnia a klasszikus fizikát. Figyelembe veszi, hogy hallgatósága a modern vívmányokért lelkesedik és már az első előadásokon nagy kitérőket tesz, kapcsolatba hozza a fizikát a természettudomány más területeivel. Igen nagy jelentőséget tulajdonít a gyakorlatoknak, melyek anyagát - a magyar kiadásban - a kötetek végén lévő példatár tartalmazza.

Indításként, az első kötetben, a mai természettudomány alapjairól ír, majd a mechanika alaptörvényeit magyarázza. Ezt követően a különféle mozgások fizikájának tárgyalása után az optika és statikus fizika, az elektro- és magnetostatika, az elektrodinamika érdekfeszítő feltárásaival jut el a legmaibb fizika, a kvantummechanika területére. Ez utóbbit a még magyarul meg nem jelent két utolsó kötet tartalmazza.

Bár igen ujszerű ez a sorozat a fizikai ismeretterjesztés területén és a szakemberek véleménye szerint néhol problematikus is - mégis nagy lépés, elsősorban pedagógiai szempontból.

Egyetemi hallgató olvasóink rendszeresen olvassák az egyes köteteket - ki-ki a maga területéhez közelálló témából - elsősorban nem mint tankönyvet, hanem a tanulmányait felfrissítő, érdekessé tevő segédkönyvet. Igen nagyra értékelik a kísérleteket, példatárakat.

A legutolsó magyarul megjelent kötet az anyag szerkezetével, elektromágneses tulajdonságainak tanulmányozásával foglalkozik. A szilárd testek, a kristályok belső geometriájával kezdi, azután áttér a tenzorszámításokra, a mágnesesség, a rugalmasság kérdésére, s ezeken keresztül eljut a folyadékok áramlásának részletes ismerte-

téséhez, tárgyalásához.

A szemléltető ábrák igen nagy szerephez jutnak - különösen ebben a kötetben - nagymértékben pótolva az előadások közvetlen hatását.

Véleményünk szerint a sorozat nem tipikus kézikönyvtári anyag, de tágabb értelemben annál inkább. A főhangsúly nem az adatok regisztrálásán vagy a definíciók mindenkori közlésén van, értéke elsődlegesen az előadottak érdekfeszítő tárgyalásmódja.

Minél több ehhez hasonló műre volna szükség a természettudományok területén, hogy a széleskörű propagáláson keresztül segítséget nyújthassunk a hivatásukra lelkesen készülő olvasóinknak.

HUSZTI JÁNOSNÉ

JANKOVICH Ferenc és HOLLÓS KORVIN Lajos halála alkalmából adott ki két nekrológ-bibliográfiát a bibliográfiai osztály. A már hagyományossá vált formában megjelent röplapok az írók életrajzát, könyvtárunkban meglévő műveit és a róluk megjelent fontosabb tanulmányok lelőhelyét tartalmazzák, valamint Hollós Korvin Lajos legújabb kötetének címadó költeményét. Két kis kiadványunk - az előzőekhez hasonlóan - a lehető legrövidebb idő alatt került a könyvtárakba.

Jankovich Ferenc

1907-1971

HOLLÓS KORVIN LAJOS

1905-1971

Új kiadványaink

MAI MAGYAR KÖLTŐK. Bibliográfia 2.

SIMON ISTVÁN

Összeállította: Vasvári István.

A mindössze harminc lapos bibliográfia, úgy érzem - jól betölti majd feladatát. Rövidsége nem út vissza a használhatóságára, sőt könnyen áttekinthetően bontja ki, a nagy kortársai közül is kimagasló költőnk, SIMON István életművét.

Összeállítója, a kortárs költő, Vasvári István, biztos kézzel választotta bevezetőül Benjámín László: "Korszerű-e a harmónia?" című írását. Benjámín összegzése Simon István költészetének legcsodálatosabb értékét - a versek egyszerűségét, közérthetőségét, - huzza alá.

A költő stílusát illusztrálni kívánó vers /a bibliográfia 12. oldalán/ - szinte válasz, igazoló, magyarázó válasz a bevezetőben elmondottakra, arra ugyanis, hogy honnan merithette költőnk ezt a kimeríthetetlen, mindent betöltő harmóniát. Talán a kortárs olvasó is erre a legkiváncsibb. A válasz, maga a vers: "Megeredt az eső."

A versben a költő a "föld" szeretetét énekli meg. Szinte eggyé válva a nedvességet váró föld fájdalmával.

"Hetek óta, ami nekem fáj,
nektek fáj a növények, fűvek.
Igy viseli tán az ikerpár
a közös szenvedésüket."

Türelemesen várakozó, minden szárazságnak ellenálló, a nyugtalan várakozásban is harmóniát, jóságot hordozó: a föld.

Talán ebben a szeretetben rejlik Simon költészetének, harmóniát hordozó és teremtő ereje is.

A legfontosabb tudnivalókat Simon István költészetéről foglalja magába a bibliográfia. A cikkek, tanulmányok csokorba gyűjtése - a bibliográfiai osztályról kikerülő munkák - gondosságát, mind nagyobb teljességre törekvését dicséri általában, s konkrétan szerzője szakmai kvalitásait.

Egyszer mondjunk hát így nyíltan is, köszönetet érte, hiszen a mi könyvtárosi munkánkat az ilyen és hasonló jól sikerült bibliográfiák nagyban segítik.

Vasvári István kortárs költői bibliográfiáinak újabb köteteit épp ezért érdeklődéssel várjuk.

BÁRÁNY ÉVA

ZALKA Máté (1896-1937). Röpbibliográfia. Szerk. Lakos Katalin.

Mintegy előlegként az előkészületben levő nagy Zalka bibliográfiából jelent meg ez a néhány alapvető művet magában foglaló, a mindennapi használat (jubileumi ünnepek, kiállítás) szempontjából elsősorban számbajöhető kiadvány. Ezzel köszönti könyvtárunk a most 75 éve született neves internacionalistát és író.

Tartalmazza ez a bibliográfia Zalka Máté rövid életrajzát, könyvtárunkban megtalálható főbb műveit, a róla szóló könyvek, könyvrészletek és tanulmányok jegyzékét. Lakos Katalin a meglehetősen nagy mennyiségű anyagból jó érzékkel válogatta ki a célnak megfelelő műveket. Reméljük, hogy nemcsak a felnőtt, hanem a gyermekkönyvtárak is jó hasznát veszik majd.

KÖZPONTUNK OLVASÓSZOLGÁLATÁNAK ÚJ SZOCIOLÓGIAI KIADVÁNYSOROZATA

"Tájékoztató" címen indított új bibliográfiai sorozatot az MTA Szociológiai Intézetével kooperálva központunk Olvasószolgálat. A program szerint 100 külföldi folyóiratot figyelnek rendszeresen, túlnyomó részük központunkba jár, néhány az MTA Szociológiai Intézetének könyvtárába. A figyelt folyóiratok legfrissebb számainak anyagát tárják fel a kéthavonta kiadásra kerülő "Tájékoztató"-k.

A február 16-án megjelent első szám, amelyet 15.- Ft-ért árulunk, 34 folyóirat tartalomjegyzékének Xerox-másolatát adja 63 oldalon. Az Arató Józsefné, illetve az MTA Szociológiai Intézete részéről Kárpáti Zoltán által kiválasztott folyóiratok tartalomjegyzékeit az egyes lapok eredeti "kopf"-jaival látták el. A negyedréteg nagyságú kiadvány változatos, angol, német, francia, olasz, orosz, stb. nyelvű tartalmával bizonyára jó útbaigazítást ad a kutatóknak, akiket előfizetési felhívással toborzunk az első szám szétküldésekor a lap számára. A következő számokat a folyamatosan beérkező periódikákból állítják össze a szerkesztők. A sorozattal még érdemben foglalkozik a K. H., de az első szám kiállítását, annak rendkívül izléeses külsejét már előzetesen is elismeréssel illethetjük.

A TIT Szociológiai csoportjával való kooperáció új jélése. - 1969-1970-ben két kis könyvtári propaganda bibliográfiát készítettek a Központi Olvasószolgálat tagjai, amelyeket 300-700 példányban adtunk ki a TIT szociológiai előadássorozatához, annak tematikájához csatlakozva. Rajtunk kívül álló okokból elakadt a sorozat (tavaly nyár óta nem voltak előadások). Most ismét megindult az előadássorozat, ennek megfelelően már két füzetet össze is állítottunk, a munkaszociológia, illetve az alkoholizmus kérdésének legfrissebb irodalmából készült válogatások rövidesen megjelennek.

JELENTÉS A JELENTÉSRŐL

A Kerületi Könyvtárak Osztályának Dobos Piroska szerkesztette, 1970-es jelentésében tallózunk, mely könyvtáraink sokrétű, különböző személyi és dologi feltételek mellett kifejtett munkáját összegezi a statisztikai mutatók felsorolásával és elemzésével.

Mit lehet egy évenként hasonló felépítés szerint szerkesztett jelentésről újat mondani? Ugy gondolom, ha arra utalunk, hogy az évek során örvendetes színvonalemelkedést tapasztalunk a kiadványban, ez sem kevés. De ha hozzátesszük azt, hogy az elemzés ezúttal tudatosan azt hangsúlyozta, hogy a statisztikai átlagok milyen részben nemkivánatos, szélső értékek ből tevődnek össze, máris jeleztem, hogy a szokványos összehasonlító adatböngészésen túl a gyakorlati élet sűrűjében élő könyvtáros számára milyen segítséget nyújthat a jelentés szöveges része. Jelzi milyen téren adódnak a legsürgetőbb tennivalók.

És egy másik tanulság. A tárgyi nehézségek szorítását ismerve, a város számos pontján dolgozó könyvtáros tapasztalhatja, ismerik, tudják gondjait. ". . . a működő könyvtárak többsége nem felel meg a közművelődési könyvtárak számára megjelölt alapelveknek és követelményeknek." A jelentés több helye és az imént idézett summázata világossá teszi, hogy az Osztály tudatában van a gondoknak, és ha úgy tetszik, a kritikai szellem ébrentartásában is elől jár.

Éppen a körülmények ismeretében válik még hangsúlyosabbá az az eredmény, amelyet könyvtáraink a tartalmi munka fejlődésében /tájékoztató munka, olvasótípus kutatás/ elértek.

Összegezve, a kiadvány a számok tükrében mindnyájunkat jobb, elmélyültebb, tudatosabb, lelkiismeretesebb munkára serkent.

-my-

Dudás Franciska: A gyermekek olvasóvá nevelésének feltételei, lehetőségei és eredményei Csepel-Csillagtelepen

A munka hatalmas felmérés összefoglalása. Dudás Franciska a Csepel-Csillagtelepen lakó gyermekeknek a könyvtárral való kapcsolatát mutatja be, és hozzátehetjük, szép sikerrel.

Bevezetőjében megemlíti, hogy a könyvtárosok minden erőfeszítése ellenére, a demográfiai hullám miatt csökkent a gyermekkönyvtár látogatottsága. De az olvasói szervezettség és a könyvtári forgalom már korábban sem érte el a kívánt szintet. Ennek okaira keresett választ, és ezért többirányú felmérést végzett, nagy figyelemmel a helyi viszonyokra.

Száz családról készített vizsgálatot. Pontosan felmérte az általános iskolások létszámalakulását, a könyvtár olvasólétszámának változását, s a kettő összefüggéseit. Vizsgálta, hogy milyen tényezők befolyásolják a gyermekeket a könyvtár látogatásában. Elemezte a könyvtár többéves munkájának hatását is.

A munka tematikai felépítése a mindennapi feladatokhoz kötődik és logikus sorrendet követ.

Érdemes kiragadni a tanulmányból egy, az Élet és Irodalomban megjelent írásra megfogalmazott választ, amely a könyvtár munkájával kapcsolatos. E cikk a csillagtelepi fiatalokkal foglalkozik és megállapítja, hogy a telepen élő gyermekek nem tudnak mit kezdeni önmagukkal és szabadidejükkel.

Dudás Franciska válaszában ezt megcáfolja és adatokkal bizonyítja, hogy a könyvtárba járás a gyermekek fontos programja. Az általános iskolások olvasói szervezettsége meghaladja az 50 %-ot, tehát magasan felülmúlja a budapesti átlagot!

A további fejezetekben részletes ismertetést ad a felmérés lebonyolításáról, sikereiről, és több kezdeményező javaslatot tesz. A mellékletben bőséges statisztikát találunk. Szemléltető anyagként néhány nyomtatványt és kérdőívet közöl, amelyek alkalmazása más gyermekkönyvtárban is igen hasznos lehet.

Nagy örömmel olvastuk Dudás Franciska alapos munkát igénylő tanulmányát. A 3-as gyermekkönyvtárban a fizikai dolgozók gyermekeivel való foglalkozás során, bevezettük az általa alkalmazott kérdőíves módszert, hogy olvasóinkat jobban megismerjük és ezáltal több segítséget nyújthassunk nekik.

Bizonyára minden könyvtáros sok hasznos gondolatot merithet belőle.

ÓHEGYI PÁLNÉ

Az Olvasáselemző vizsgálatok sorozat, melyben Falussy Béla dolgozata megjelent, a régebbi Olvasásszociológiai vizsgálatok című sorozat folytatása. A sorozatcím megváltoztatását a mű előszavában a következőképpen indokolja meg a szerkesztő Gál Györgyné: a sorozatban eddig megjelent munkák nem tettek eleget a tudományos szociológia követelményének, de mint olvasáselemző - az olvasó és a könyv kapcsolatáról szóló - művek, értékes alapanyagot jelenthetnek a szociológusok számára, és feltétlenül hasznosíthatók a könyvtári gyakorlatban.

Falussy Béla a szombathelyi főiskolán végzett, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban gyakorolt. Dolgozatának témája, a benne összegzett tapasztalatok és - nem egyszer eredeti, szellemes - módszerek elgondolkodtatják, segíthetik a könyvtári csoportos foglalkozások vezetőit - mindez indokolja a tanulmány megjelentetését.

A szerző egy nagyközség középiskolai tanulóiból toborzott, a középiskolában működő irodalmi körben végzett kísérletet. Célul a verselemző készség fejlesztésével a "versélvező képesség" kibontakoztatását tűzte ki. Eszközül Áprily verseit választotta.

A tanulmány három részre oszlik. Első részében szól a verskultúra jelenlegi helyzetéről, a modern líra népszerűsítésének általános kérdéseiről és a körmendi kísérleti klub munkájának jellegéről, céljairól, tartalmi, elméleti alapkérdéseiről. A második fejezetben feltárja a kísérleti folyamatot meghatározó tényezőket, és képet ad ezek felmérésének módszeréről is. A harmadik fejezet a foglalkozások részletes leírását tartalmazza a klub megalakulásától a közös költői est megtervezésén át a műsor megvalósításáig.

A tanulmány közlését feltétlenül indokló erényei mellett fel kell hívni a figyelmet bizonyos aránytalanságokra és hiányosságokra is. Formás kis dolgozat kerekedik ki Áprily költészetéről, hiányzik azonban a sorozatcímbe ígért elemzés. A kérdőíves adatfelvétel is holt számadathalmazzá válik, mert a későbbiekben még esettanulmányokban sem kel életre. Időnként úgy tűnik, mintha a szerző kifogyna a szóból - mármint saját szavaiból - és ilyenkor nagy tekintélyeket idéz - el kell ismerni a legjobb helyekről - sőt gyakran úgy tűnik, mintha csak ezekhez az idézetekhez írna összekötőszöveget.

Az Olvasáselemző vizsgálatok - bár kevesebb kockázatot vállal a szociológia szó elhagyásával - legalább olyan rangos cím, mint elődje. Hogy ennek a sorozat további tagjaiként megjelenő tanulmányok még inkább megfeleljenek, célszerű lenne a szaklektorok segítségét is igénybe venni. Ez a kétségtelenül hasznos és érdekes tanulmány így, ebben a "halmazállapotban" talán a Tapasztalataink sorozatba illett volna.

A tanulmányt szerkesztő-lektor segítségével jelentettük meg abból a célból, hogy elgondolkodtassa a csoportos foglalkozások vezetőit. Hasznosításáról szakmai megbeszélésen alkalom lesz szélesebbkörű vitára.

KKO

BUDAPEST ENCIKLOPÉDIA. Szerk. Tóth Endréné. Képszerkesztő: Bertalan Vilmos. Bp. 1970. Corvina Kiadó.

Játszom a gondolattal, hogy mi történt volna, ha ez a ragyogó, pompás kiállítású kiadvány már akkor a nagyközönség rendelkezésére állott volna, amikor a Fekete-fehér, igen-nem TV vetélkedő estéi hozták izgalomba a versenyzőket, s az országos nézőtábort. Ám az isten - és a kiadók-malmai lassan örölnék - s a könyv csak post festa született meg. Mégse késett el, mert egy olyan megnövekedett érdeklődés Budapest múltja és jelene iránt, vette szárnyára, hogy azt bármely könyv megirigyelhetné. Így történhetett, hogy a karácsony előtt megjelent 8.000 példány hetek alatt szinte teljesen elfogyott. Mintegy 450 címszót és ugyanannyi képet tartalmaz az enciklopédia, s kár, hogy nincs hely értékelni a történelemnek, a város-történetnek, a művelődéstörténetnek, s még számos tudományágnak mindazt a gazdag ismeretanyagát, ami Budapest-ismeretben itt testet öltött. Nem érzem szükségét, hogy felsoroljam a könyv címszavait, sem azt, hogy részt vegyek a szórakoztató társasjátékban, ami minden lexikon vagy enciklopédia megjelenése után elkezdődik - t.i. hogy ki, mi hiányzik belőle. Könyvtárunk természetesen címszavat kapott, ha nem is túl bőségeset.

Lehet ezt az enciklopédiát lexikonként is használni, mutatói vannak, logikus felépítése, engedtessek meg nekem az a szubjektív megjegyzés, hogy legjobb mégis olvasgatni, böngészgetni. Mintamikor az ember gond nélkül, csak kedvtelésből csavarog a városban, s rácsodálkozik egy házra, kertre vagy szoborra. A nagyszerű képanyag: Bertalan Vilmos, a Budapesti Történeti Múzeum munkatársa mesteri válogatása, csak fokozza az olvasó hangulatát, irányítja képzeletét, s méltó társa a szövegnek.

A könyv szerkesztője Tóth Endréné, a bibliográfiai osztály tudományos munkatársa, s a népes szerző- és lektorgárdában is számos munkatársunk szerepel. Mindnyájuknak melegen gratulálunk a műhöz.

Most készül az idegennyelvű kiadás (eredeti tervek szerint annak szánták), hogy fővárosunkat ne csak szeressék, de ismerjék is meg világszerte.

GÁLICZKY ÉVA

Igazgatósági ülések

Az igazgatóság március 2-1 ülésén döntött néhány könyvtárvezetői állás betöltéséről (ld. a KH Személyi hírek rovatát) és egyéb személyi kérdésekről

. . . kijelölte a SZOT Tárogató úti Központi Iskolájába küldendő munkatársakat

. . . foglalkozott az intézet öt éves továbbképzési tervének elkészítésével és napirendre tűzésével

. . . tudomásul vette a könyvtár forgalmáról készített 1971. január havi statisztikai jelentést

. . . elhatározta, hogy a közeljövőben napirendre tűzi a munkaértekezletek tartásáról kiadott eddigi rendelkezések módosítását

A Művelődésügyi Minisztérium és a Pénzügyminisztérium közös rendelkezésének értelmében lehetőség nyílt szerződéses munkák vállalására. Az igazgatóság bizottságot küldött ki a kérdés helyi vonatkozásainak kidolgozására

. . . kijelölte az április 4-i ünnepséggel és jutalmazásokkal kapcsolatos feladatokat

. . . információt kapott a könyvtárakban folyó karbantartási munkákról, a befejezésük várható időpontjáról

Révész Ferenc igazgató beszámolt a könyvtár fejlesztése ügyében folytatott tárgyalásairól

Március 24-én döntött az április 4-i jutalmazásokról, a Kiváló Dolgozó kitüntetés odaitéléséről, valamint véglegesítésekről

Március 30-án tudomásul vette az 1971-72-es tanévre beiskolázandóknak a névsorát

. . . hozzájárult, hogy néhány munkatársunk, aki eddig tanulmányi szabadság igénybevétele nélkül folytatta tanulmányait, tanulmányi szabadságot kapjon

. . . foglalkozott egyéb személyi kérdésekkel

PÁRTHÍREK

A VIII. ker. Pártbizottság felmérést készít a kerületi alapszervezetek kádermunkájáról. E munka kapcsán március 3-án a PB két tagja pártvezetőségünkkel megbeszélést folytatott. Március 4-én, ugyancsak a felmérés kapcsán a pártbizalmiak véleményét is kikérték a megbízott elvtársak. Az igazgató elvtársakkal március 15-én tárgyalt a bizottság e kérdésben.

Pártcsoportjaink előre meghatározott napirenddel megtartották értekezleteiket.

Hont Péterné párttitkár, valamint Radvány Tiborné információs felelős elv-

társak 3 napos továbbképzésen vettek részt a VIII. ker. PB-on.

Szőke Tiborné elvtárs két hónapos szociológiai pártiskolán vesz részt.

Gáliczky Éva pártcsoportja meghívására 1971. március 26-án Dr. Pozsgai Imre elvtárs a Társadalmi Szemle helyettes főszerkesztője a szocialista demokráciával kapcsolatban feltett kérdésekre válaszolt. Reméljük, hogy még alkalmunk lesz szélesebb körben is meghallgatni az előadó gazdag ismeretekre támaszkodó, eleven, közvetlen hangú előadását a mindnyájunkat foglalkoztató kérdésről.

KISZ - hírek

A politikai vitakörben március 5-én külpolitikai, április 2-án bel- és külpolitikai kérdések kerültek napirendre. A vitaindító előadást mindkét esetben Révész Ferenc elvtárs tartotta.

Az április 4-i Ifjúsági Nagygyűlésen

könyvtárunk KISZ szervezetét 13 tag képviselte.

Az Antológia Együttes a "Szóljatok szép szavak" versenyen dicséretet kapott és május hónapra szerződtette őket a Fővárosi Játékszin. Előadásai a Pinceszínházban lesznek.

ÖRÖMÖK

Az "érzékenység" a magyar nyelvben sajnos a "sértődékenység" szinonimája lett, holott mást jelent. Odafigyelést, nyitottságot, rezdülni tudást. Ugy érzem, hogy munkánkban az ész, a politikusság és a fizikai erő mellett a legfontosabb, hogy érzékenyek legyünk - hétköznapi, munkaidőben.

Az "ember" és a "könyv" munkánk tárgya, célja és eszköze.

Nap mint nap újra kell élni az élményt, hogy aki bejön a könyvtárba, az akar valamit tőlünk. Mert célja van, békés célja. Kölcsönösen egymásért vagyunk és bárhová nyúlunk a polcokon, s szavakat találunk, összezsengő szép szavakat, mi élesztjük az irodalmat.

Ha egy munkatársam sugározza ezt az érzékenységet, boldogan dolgozom vele, barátommá válik. Ha többen - egymással rimelve - közösen mutatják meg érzékenységüket, ez már annyira jó, hogy írni kell róla.

Az egyik kollektív szeretet-nyilvánítás és szép-adás a nőnapra készült köszöntő volt - csak azt sajnáltuk, hogy nem adhattunk minden olvasó lánynak és asszonynak egy-egy ilyen szép vers-ajándékot.

A másik örömet az Antológia együttes okozta.

Három Weöres-versből készült műsort adtak elő a "Szóljatok szép szavak" országos versenyen.

A közönség, a hetek óta dolgozó zsüri és az utánpótlást kereső rendezők megéreztek, hogy előadásuk több volt amatőr versmondásnál - az ember- és az irodalomszeretben nem voltak amatőrök. Nem elmondták, hanem előadták, elszongták a verseket - vibráltak.

A műsort Szávai Botond és Klein Jutka állította össze, heten adták elő este 10^h-kor és reggel 8^h-kor kezdődő próbák egymást bűvölő gyakorlata után.

Nemcsak a versenyre készültek - mindenkinek csináltak valamit, aki meghívja, szereti őket és engedi magát megajándékozni.

Közülük senki nem törzs-gárda tag még, van, aki csak fél éve könyvtáros, de gyökerük az együttes munkában, a közös érzékenységben, az adni akarásban növekszik és kötődésük erős lesz.

HAVAS KATALIN
KISz titkár

Pillantás a jövőbe?

Már több mint két éve olvasunk a Hiradóban arról, hogy a KISZ szervezet Bibliográfiai csoportja futurologiai és sci-fi bibliográfián dolgozik. Mikor lesz már készen? - kérdezzük a csoport vezetőjétől, Székely Ervinnétől.

- Eredetileg 1970 tavaszára kellett volna elkészülnie. A jelenlegi terv szerint 1971 negyedik negyedében jelenhet meg a kiadvány.

- Milyen akadályok késleltetik?

Az akadályok ez esetben nem kizárólag "objektívek", vagyis nem papír, nyomda, vagy egyéb technikai problémák akadályozzák a megjelenést. Amikor 1969 őszén megbeszéltük, hogy milyen könyveket veszünk be a bibliográfiánkba, s kik fogják azokat ismertetni, mindenki nagyon lelkes volt, sőt többen sokallották a kiszabott 3 hónapos határidőt. A lelkesedés azután alábbhagyott, ezzel arányban a határidő is elcsuszott, és megkezdődött a problémák és nehézségek sorolása; ki egyetemre jár, kinek gyereke van, vagy mindkettő, sőt nem egy esetben; nem szeretem ezt a típusú irodalmat. Én az utóbbiban látom a fő problémát, hiszen magunkról tudjuk, hogy amit nem szívesen csinálunk, arra jut a legkevesebb idő, azt halogatjuk a legkönnyebben. Objektív tény viszont az, hogy aránylag kevés olyan színvonalas, igazán élménytadó mű jelenik meg ebben a műfajban, mint a Bradbury: Marsbéli krónikák, vagy Marx György kitűnő könyve, a Jövők az Univerzum, sokkal több közöttük az olcsó lektúr. Olvasóink érdeklődése viszont rendkívül erős, hiszen korunk egyik legizgalmasabb kérdésére keresnek választ ezekben a művekben. Nekünk tehát igazodnunk kell ehhez az igényhez, már csak azért is, mert tapasztalatból tudjuk, milyen nagy hasznát vennék egy ilyen bibliográfiának az olvasószolgálati munkában.

- Mint "képzett futurologus", mint vélekedsz, mikorra tudjátok befejezni?

A "képzett" jelzöt szerénytelenség lenne elfogadnom, hiszen én is csak ennek a munkának a kapcsán ismerkedtem meg jobban ezzel az irodalommal. Ugy gondolom az a legfontosabb, hogy olyan fiatalokkal dolgozzunk együtt, akik szívesen és rendszeresen olvassák a futurologiai könyveket és a fantasztikus regényeket, így nem okoz nekik különösebb nehézséget egy néhány soros annotáció megírása. Ilyen módon két-három hónap alatt végezni tudnánk munkánkkal.

- Miben lehetünk segítségetekre?

Elsősorban abban, hogy akik úgy érzik, nem teljesítették 100 %-osan vállalt feladatukat, most nyugodtan vegyék magukra ezt a finom célzást, s minél hamarabb adják le az annotációkat, másrészt aki olvasott vagy szívesen olvasna 2-3 fantasztikus regényt, kérem jelentkezzen nálam: Székely Ervinnénél (Dóczy Eva) 18. sz. könyvtár. 830-197, és mi örömmel fogadjuk a segítségét.

Szakszervezeti életünk

A FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁGÁNAK ÉS KISZ VEZETŐSÉGÉNEK EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSA

Megállapodásunknál figyelembe vettük az MSZMP Központi Bizottságának 1970. február 18-19.-i ülésén az ifjúságpolitikai kérdésekben hozott állásfoglalását, valamint a SZOT elnökség és a KISZ KB intézőbizottságának határozatát a szakszervezeti és KISZ-szervek rendszeres, tervszerű együttműködéséről, és az 1016/1967-es kormányhatározatot az ifjúság körében végzendő munkáról.

1. SZERVEZETI EGYÜTTMŰKÖDÉS

- a./ A két tömegszervezet egyezteteti és összehangolja éves munkatervét.
- b./ A Szakszervezeti Bizottság és a KISZ-vezetőség évenként közös vezetőségi ülésen értékeli az együttműködés eredményeit és problémáit.
- c./ Az SZB és a KISZ-vezetőség kölcsönösen és összehangolva gondoskodik - a pártvezetőség irányítása alapján - az egész intézményre kiterjedő politikai akciók szervezéséről és propagálásáról. /Pl.: Május 1.; politikai röpgyűlések; szolidaritási akciók, stb./. Esetenként kölcsönösen propagálják egymás önálló szervezésű politikai megmozdulásait.
- d./ A SZOT határozata alapján megválasztott SZB ifjúsági felelős és a KISZ-titkár kölcsönösen informálják egymást minden, az ifjúságot érintő kérdésről.

2. IFJUSÁGI NEVELŐMUNKA, SZAKMAI TOVÁBBKÉPZÉS

- a./ Az SZB és a KISZ-vezetőség támogassa a fiatalok szakképesítésével és továbbképzésével kapcsolatos igényeit és javaslatait. Segítse elő és ügyeljen arra, hogy a beiskolázásnál valóban a legaktívabb, szakmailag és politikailag a legalkalmasabb fiatalok kerüljenek egyetemre, középfoku oktatásra, stb.
- b./ Az SZB-nek és a KISZ-vezetőségnek segítenie kell abban, hogy minél több fiatal, illetve ifjúsági kollektíva vállaljon célfeladatot, szakmai hozzáértésének bizonyítására.
- c./ Az SZB és a KISZ-szervezet vezetősége figyelemmel kíséri a szakszervezeti funkciókban dolgozó fiatalok tevékenységét és kölcsönösen tájékoztatják egymást a fiatalok munkájáról. A kiemelkedően jól dolgozókat dicséretben, illetve jutalomban részesítik.

d./ A két szervezet vezetősége fontosnak tartja, hogy a KISZ-fiatalok aktívan résztvegyenek a szakszervezeti demokrácia biztosította lehetőségek kihasználásában. Szakszervezeti értekezleteken, munka- és információs értekezleteken hallassák önálló véleményüket, kezdeményezzék az egészséges vitaszellem kibontakozását.

3. KULTURÁLIS ÉS SPORT-EGYÜTTMŰKÖDÉS

- a./ A kulturális munkában az együttműködés az SZB ifjusági felelősén, illetve a két szervezet kulturfelelősén keresztül valósul meg, az SZB és a KISZ-vezetőség felhatalmazásai alapján. A közös rendezvényeket és önálló kultur-programokat a két tömegszervezet éves munkatervéi, valamint az esetenként koordinált feladattervek rögzítik.
- b./ A szakszervezeti színház- és hangverseny közönségszervezésben törekedni kell a fiatalok kulturális igényeinek megismerésére és befolyásolására, megfelelő propagandamunkával kiegészítve.
- c./ Az SZB a lehetőséghez mértén továbbra is anyagi támogatást nyújt a KISZ Antológia együttesnek.
- d./ Az SZB és a KISZ-vezetőség támogatja és propagálja a könyvtári fiatalok testetési lehetőségeit, elsősorban a turisztikát és a tornát.

4. A FIATALOK ÉRDEKVÉDELME

- a./ Mindkét szervezetnek közös feladata, hogy Intézetünk fiataljait képviselje minden olyan kérdésben, ahol érdekvédelmi döntésekre kerül sor. Ezt biztosítja az is, hogy a KISZ-titkár jelen van minden igazgatósági ülésen, ahol elmondja véleményét és közvetlenül résztvesz a döntések meghozatalában /béremelés, jutalmazás, kinevezés, továbbképzés/, így személyesen képviseli a KISZ-vezetőség véleményét.
- Közvetve, az SZB ifjusági felelősének van lehetősége arra, hogy a szakszervezeti fiatalok összességén belül képviselje a KISZ-fiatalokat, az SZB-n felmerülő valamennyi kérdésben.
- b./ Mindkét szervezetnek törekednie kell arra, hogy támogassa a pályakezdő fiatalokat, átsegítse őket a kezdeti nehézségeken, figyelemmel kísérje, megfelelő-e a szakmai továbbképzésük.
- c./ A szakszervezet és a KISZ közös érdeke a törzsgárdatagok védelme. Káderfejlesztésnél elsősorban ezekre a fiatalokra kell számítani és csak végső esetben külső emberre.
- d./ Az új lakásrendelet értelmében a benyújtott igénylőlapon a helyi SZB-nek kell javasolni, minősíteni a kérelmezőt. Ezt a lehetőséget fel kell használni, hogy fiataljaink lakáshelyzetének rendezésében segítsünk.

e./ A KISZ-vezetőség feladatának tekinti, hogy politikai súlyával fellépjen a fiatalok részéről esetlegesen felmerülő jogtalan követelésekkel szemben.

Az együttműködési megállapodást az SZB ifjusági felelőse Szakszervezeti Tanácsülésen, a KISZ-titkár KISZ-taggyűlésen ismerteti a tagsággal.

A fenti határozat elfogadásával az 1966. február 20-án kelt megállapodás érvényét veszíti.

Budapest, 1971. március 9.

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Szakszervezeti Bizottsága
KISZ-vezetősége

Könyvtárunk Szakszervezeti Tanácsa március 30-i ülésén megvitatta és elfogadta a Tanács, illetve a Szakszervezeti Bizottság 1971. évi munkatervének tervezetét. Ezután Uray elvtárs, SZB titkár tájékoztatót adott a Közalkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottsága küldöttgyűléséről, melyen rajta kívül Révész Ferenc igazgató és Pályi Dénesné, a XVI. ker-i 45-ös könyvtár vezetője vett részt küldöttként. Pályi elvtársnőt a Budapesti Bizottság tagjai közé választotta, így könyvtárunk magasabb szinten is közvetlen képviselethez jutott. Itt kívánunk utalni arra, hogy az SZB még 1970. februárjában részletes jelentést készített a FSZEK dolgozóinak élet- és munkakörülményeiről, amelyet a Közalkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottsága megtárgyalt, s a benne felvetett problémáinkat illetékesek elé vitte. A most lezajlott Budapesti Bizottsági küldöttértekezleten is visszatükröződtek problémáink s a BB határozatai egy sor helyen utalnak a közgyűjtemények /könyvtárak, muzeumok, levéltárak/ megoldásra váró bér-, munkaidő stb. kérdéseire. A Közalkalmazottak Szakszervezete VII. kongresszusának referátumában és határozataiban - amelynek munkája lapzártakor folyik - minden bizonnyal hasonló élességgel és konkrét határozatokban is tükröződnek majd a közgyűjtemények, s közöttük könyvtárunk helyzetének javítását szolgáló törekvések.

A Tanácsülésen ismertették az SZB és a KISZ-szervezet együttműködési megállapodását, melyet a Híradó is közöl. A Tanács kooptálta Nagy Emilné, Kerékgyártó Ferencné és Gál Györgyné elvtársnőket. Ezután időszerű üdültetési, segélyezési stb. ügyeket tárgyalt s információk hangzottak el, többek között a FSZEK dolgozóinak élet- és munkakörülményeiről szóló 1970-es jelentés nyomán a Fővárosi Tanács részéről a Közalkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottságának küldött válaszáról; a huzamosabb helyettesítések pénzbeli kiegyenlítésére szolgáló, a beralap megtakarításából felhasználható 30 %-nyi összeg felhasználásának, illetve bevezetésének problémáiról stb.

Április 7-én befejeződött az újonnan megválasztott szakszervezeti bizalmiak tájékoztató tanfolyama, amelyen az SZB tagjai és Pádár elvtársnő SZTK ügyintéző adtak hasznos információkat a bizalmiak munkájának mind szélesebbkörű elvégzéséhez. Ezuton is köszönjük a tanfolyam szervezőinek s előadóinak munkáját.

MIVEL FOGLALKOZIK A MUNKAMOZGALMI FELELŐS?

A szakszervezeti bizottságon belül, az egyik reszort a munkamozgalmi felelősé. Feladata többretű. Részt vesz két szakbizottságban, az egyik a munkamozgalmi szakbizottság, a másik az oktatási szakbizottság. Munkájához tartozik még a célprémiumos feladatok összeállításában és a bírálóbizottság munkájában való részvétel, szakmai klubnapok szervezése, oktatási tervjavaslat elkészítése és a szakszervezeti bizottsági tagok részvételének megszervezése a munkaértekezleteken. Ez tulajdonképpen dióhéjban az a munkaterület, amelyen a munkamozgalmi felelős dolgozik.

A munkamozgalmi szakbizottság a szakszervezeti küldöttgyűlés határozati javaslata alapján jött létre, 1969. szeptemberében. A bizottság a hálózat és a Központ különböző osztályainak tagjaiból áll. A felmerülő vitás munkaszervezési kérdésekben többen, jobban tudják tanácsaikkal segíteni a munkát. A szakbizottság eddig résztvett a Kezelési Szabályzat egyes fejezeteinek kidolgozásában, a célprémiumos dolgozatok, az oktatási programtervezet összeállításában, legutóbb pedig megvitatta a hálózatban kialakuló új munkaszervezeti forma tapasztalatait és bevezetésére vonatkozó tervezetet.

A szakbizottság munkáját segítheti mindenki, aki új munkaszervezési ötletet, bármilyen, könyvtári munkával kapcsolatos problémát hoz a szakbizottság tagjai tudomására. Ezeket az ötleteket, javaslatokat igényeljük, mert csak így válhat élővé a munkaszervezési szakbizottság munkája.

Az oktatási bizottság feladata, hogy az Intézet dolgozóinak biztosítsa a különféle kötelező és nem kötelező oktatási formákban tanulást. Miután sajátos helyzetünkől adódik, hogy valamilyen oktatásban, vagy továbbképzésben majdnem mindenki részt vesz, ezért a mi szakszervezetünknek ebben a vonatkozásban kevesebb a teendője, mint más vállalatnál, vagy üzemmél. Szakszervezeti feladat a dolgozók alapfoku politikai tanfolyamának megszervezése, mely nálunk, munkánkból adódóan hivatali feladat is. Így csak egy alapfoku, politikai szakszervezeti szeminárium van, résztvevői évek óta lelkesedéssel járnak ezekre a nagyon értékes kül- és belpolitikai tájékoztatókra.

Szakmai klubnapokat is szervezünk. Az elmúlt évben ilyen jellegű összejövétel volt a Kondor elvtársnővel és a Szecső Tamással folytatott vita. Szeretnénk, ha a szakmai klubnapokon továbbra is valós problémákat vitathatnánk meg, ezért ezuton is kérem a könyvtárak dolgozóit, hogy a szakmai klubnapra vonatkozó kéréseiket, javaslataikat juttassák el hozzám.

A munkaértekezletek megtartását jogszabályok rögzítik, ezek kötelező irányelveket és normákat állapítanak meg, a tanácskozások rendjére vonatkozóan. (e.1968/7.sz.körrendelet minden könyvtárban megtalálható.) Ezeket a munkaértekezleteket a vezető és a szakszervezeti bizalmi közösen készítik elő. A munkaértekezleten jelenlévő SZB tag, vagy szakszervezeti tanácsstag vezeti le a munkaértekezletet, s az itt elhangzott problémákról jegyzőkönyv tájékoztatja a jelen nem lévöket. Az ilyen jellegű megbeszéléseken nemcsak a munkáról, hanem a dolgozók egyéb problémáiról is szó eshet, hiszen olyan fórum ez, mely érdemben tárgyalhatja a kérdéseket.

A szakszervezeti bizalmiak kézikönyvében a 79-86. lapon található a munkaértekez-
letekről szóló rész, amely az üzemi demokrácia egyik fontos megnyilvánulási formájá-
nak tartja a munkaértekezletet. Mindaz, amit ebben a könyvben találunk, segítséget
ad a jogszabályok, jogkörök gyakorlásához, de ezt le kell bontanunk a Szabó Ervin
Könyvtár profiljára.

Végezetül talán még annyit, hogy ha a munkaértekezleteken felmerült problémákra a
válasz nemleges, az akkor is válasznak tekintendő. A munkamozgalmi felelős tevékeny-
ségének tetemes részét a szervezőmunka teszi ki. Mindig nagy öröm azonban az élénk
vita, a tartalmas munkaprogram és megbeszélés, mindaz, ami által munkánk színvonalá-
sabbá, alkotóbbá válik napról napra.

FORGÁCS TIBORNÉ

MUZEUMI LÁTOGATÁSAINK

A szakszervezet kulturális albizottsága rendezésében megtekintettük a Nagytétényi
Kastélymuzeumot és a Szépművészeti Múzeum restauráló műhelyét.

Nagytétényben szakavatott művészettörténész ismertette hazánk egyik legszebb barokk-
kori műemlékét: a Grassalkovich-stílusban épült XVIII. sz.-i kastélyt, amelynek utca-
i épületszárnyában 1949-ben muzeumot rendeztek be. Itt az elmúlt idők butorművességét
láthatjuk az Iparművészeti Múzeum rendezésében.

A földszinten európai, az emeleten magyar butorokat állítottak ki. A régi faládák,
a firenzei és bolognai butorok díszítésének és formájának tökéletes összhangja, a
délnémet butorok gazdag díszítése volt megragadó. A Nyugat-magyarországi lakásberen-
dezés az osztrák barokk hatását mutatja, míg a Felvidék és Erdély stílusa mértéktar-
tóbb, egyszerűbb. A kiállítás a szabadságharc körüli évek butorművészetével zárul.

A Szépművészeti Múzeum restaurátor műhelyében tett látogatáson 24 könyvtáros vett
részt. Vezetőnk, H. Liber Gizella elmondta, hogy táblaképek, falfestmények, fa, kő,
grafikák restaurálásával, adott esetben pedig hiányzó részek kiegészítésével foglal-
koznak. Munkájuk egyesíti a művészettörténészi, a művészi tehetséget, a fizika, kémia,
a korszerű technika (röntgen) ismeretét. Tudományos szempontból is rendkívül fontos,
mert így képek alkotójának azonosítása, hamisítványok felfedezése is lehetővé válik.
Részletesen beszélt a képek védelméről, karbantartásáról. Alkalmunk volt a restaurá-
lás folyamatát a helyszínen megfigyelni.

E napunk "műsoron kívüli" meglepetése volt, hogy Mojzer Miklós művészettörténész kb.
másfélórás előadást tartott M.S. mester rejtélyes egyéniségéről. A történet, a kuta-
tás egy detektívregény izgalmával vetekszik.

GEHÉR JÓZSEFNÉ

Azóta a Parlamentet is megtekintették a könyvtárosok. A növekvő létszám - ezuttal
120 fő - mutatja, érdemes figyelni, érdemes résztvenni ezeken a programokon.

/ Szerk. /

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár bélyeggyűjtő köre 1971. március 30-án tartotta 1970. évi zárszámadó és vezetőségválasztó taggyűlését. A beszámolót Bóta Gyula tartotta.

A bélyeggyűjtőkör könyvtárunkban 1969. február 13-án alakult, 22 taggal, Közülük csak négyen gyűjtöttek korábban is bélyeget, a kör kezdeti feladata tehát adott volt: a 18 új gyűjtőtársat megtartani, velük a bélyeggyűjtést megszerettetni, hogyanját megismertetni.

Az alakulást követő időben még sokáig gondoltunk arra, hogy vajon fenn tudjuk-e tartani a kört, mivel csak 2 fővel haladtuk meg a minimális létszámot.

Pesszimizmusunk eloszlott, mert 1 év múltával 6 tag kilépett, de 10-en jöttek helyükbe. Mai 32-es létszámunk alapító tagságunknak 1 fő híján 150 %-a. Tul vagyunk a kezdeti nehézségeken, s fő tevékenységünk a bélyegujdonságok igény szerinti biztosítására, valamint az új bélyeggyűjtők patronálására irányul. Ez évben már gondolhatunk arra, hogy az igények alapján csere összejövetelet rendezünk, s ősszel megpróbálkozunk egy bélyegkiállítás rendezésével is.

A szabályok értelmében megejtettük a vezetőség választást, az új vezetőség névsora:

Bóta Gyula	elnök
Paál Éva	titkár
Varga József	pénztáros
Mikó Zoltán	ujdonságfelelős
Sávoly Veronika	ellenőr

A vezetőségválasztás után a jelenlévők között az elmúlt év ujdonságaiból bélyegeket sorsoltunk ki. A szerencsés nyerők:

1. Rudas Klára: Metro, Lehár, Meteorologia, Beethoven
2. Borsos Gyuláné: Az autó története sor
3. Mezőfi Mihályné: Olympia érmesek, blokk, Budapest 71
4. Simon Lászlóné: Szozuz kisív (6-7-8), Budapest 71
5. Tóth László: Metro, Lehár, Expo, Meteorologia, Beethoven.

A központi könyvtár hírei

ESZPERANTÓ KUTATÓKÖNYVTÁR KÖZPONTUNKBAN

1970. novembere óta folytattunk tárgyalásokat a Magyar Eszperantó Szövetség elnökségével a birtokukban lévő, de személyi és anyagi okok miatt kihasználatlan könyvtárunk egy részének átvételéről. Ennek eredményeként választottunk ki 180 kötetet, főként régi és roppant ritka folyóiratokat és évkönyveket /az 1900-as évektől az 1940-es évek végéig/. Helyszüke miatt szépirodalmi és egyéb népszerű kiadványokat nem fogadtunk el. Az anyag átvétele folyamatban van és ezzel egy eszperantó történeti kutatókönyvtár szerepét is vállaltuk, abban a tudatban, hogy központunk gyűjtőkörét és jellegét így nem bontjuk meg, egyszersmind régi hagyományokat élesztünk fel. Hiszen könyvtárunk, amely először 1914-ben adott ki eszperantó tárgyú bibliográfiát, (majd a felszabadulás után egy újabbat, Tiborc Zsigmondét,) maga is rendelkezik történetileg értékes anyaggal. Persze új vállalásunk arra kötelez, hogy a jövőben hasonló kiadványokkal folyamatosan gyarapítsuk ezt az anyagot. A szerzeményezés megindításához a Magyar Eszperantó Szövetség minden segítséget megad.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA SZOCIOLÓGIAI INTÉZETÉNEK ANKÉTJA KIADVÁNYUNKRÓL

1971. március 16-án az MTA. Szociológiai Intézetében Kulcsár Kálmán igazgató ankétot szervezett "A magyar szociológia történetének bibliográfiája" című, januárban megjelent kiadványunkról. Könyvtárunkat az ankéton Tyroler Gyula aligazgató képviselte, s ezen központi Olvasószolgálatunk 11 tagja is részt vett. A szociológusok közül többek között Heller Ágnes, Kósa Erzsébet, Márkus Mária, Szelényi Iván, Sas Judit, a debreceni egyetemi könyvtár részéről Csüry István igazgató, stb. jelentek meg. Farkas János, a Szociológiai Intézet igazgatóhelyettese meleg szavakkal méltatta könyvtárunk vezetősége hozzájárulását és olvasószolgálatunk anyaggyűjtő és szerkesztő munkáját. Az Intézet felkérésére Remete László tartotta a bevezető referátumot, amelyet Litván György, a kötet másik szerkesztője egészített ki. Hozzászóltak többek között Csüry István, Lőcsei Pál, Bertalan László, Szelényi Iván és mások. Észrevételeik egy részét, így azt a kívánságukat, hogy a következő kötetekhez szakmutatót is mellékeljünk, továbbá, hogy az egyes cikkek műfaját is jelöljük /tanulmány, hozzászólás, stb./ a szerkesztőség figyelembe fogja venni a további munkálatoknál. Az ankét megrendezését és az országosan ismert szociológusoknak a kiadvánnyal kapcsolatos igen pozitív állásfoglalását munkánk értékes elismerésének tartjuk.

Es történt...

A FELNŐTT KÖNYVTÁRAKBAN

1971. első két hónapjában hat alkalommal mutatták be középiskolásoknak az 1-es könyvtárat. A könyvtár propagálásának ez a kitűnő módja az iskolai könyvtárossal kialakult jó kapcsolat eredménye.

Szerveztek könyvtár-bemutatót a 6-os, 10-es és 46-os könyvtárban is.

"Van-e élet más bolygókon?" címen dr. Virág Elemér fizikus tartott előadást a 6-os könyvtárban ipari tanulók és gimnazisták számára.

A 10-es könyvtár fiatal olvasóinak Gyárfás Endre Walt Disney-ről tartott előadást. Ugyanitt március 22-én a Természet világa szerkesztőségével közös szervezésben dr. Frenyó Vilmos a "Növényvilág és a kozmosz" című előadását hallgatták meg az érdeklődő olvasók.

A Tiszták című Illyés drámát vitatták meg Barta András kritikus vezetésével a 22-es könyvtár fiatal olvasói.

A mai magyar líra témaválasztásáról tartott előadást Jobbágy Károly költő egészségügyi szakközépiskolások részére a 25/2-es könyvtárban.

A 26-os könyvtár fiatal olvasói Nemeskürty István filmesztéta előadását hallgatták meg a mai magyar filmről.

A 32-es könyvtárban január 5-én előadást tartott Debreczeni Györgyi Beethoven életéről és munkásságáról.

Februárban Lakos Lajosné Rákosszentmihály történetét ismertette színes előadásban.

Gerébné Nyilas Márta a Párizsi Kommunőről tartott előadást a 44-es könyvtárban szakközépiskolásoknak.

... A MŰVELŐDÉST KÖRÖKBEN

Változatos programot biztosított a 6-os könyvtár a Középiskolások Könyvtári Klubjának. Az elsősök csoportjában Kamarás Istvánné vezetésével a következő foglalkozások voltak:

- Január 7-én Farsangi népszokások és népi játékok /beszámoló/
- Január 21-én Salinger: Z. hegyező c. regényét elemezték
- Február 4-én A magyarok származása és az Attila mondakör /beszámoló/

Február 18-án Irodalom-e a krimi? címen Kamarás István tartott előadást
Március 11-én Beat zene, magnóhallgatás
Március 18-án Sánta Ferenc: Nácik című novelláját elemezték.

A másodikosok csoportját Havas Katalin vezeti, programjuk így alakult:

Január 8-án Nyelvtani játékok
Január 15-én Vörösmarty: Csongor és Tünde című művét beszéltek meg
Január 22-én Bálint György életművéről volt szó
Január 29-én Katona József: Bánk bán c. művét elemezték
Február 5-én A "Szerelem" című filmet vitatták meg
Február 19-én Fekete Gyula: Az orvos halála c. művét elemezték
Február 26-án Moldova György pályáját vitatták meg
Március 12-én
és 19-én Petőfi Sándor: Az apostol c. művét elemezték
Március 26-án Illyés Gyula: Fáklyaláng és Németh László: Áruló c. drámáját vitatták meg.

A 18-as könyvtárban február 10-én Ady Endréről tartott előadást Dér Katalin, február 24-én Hegedüs Hubert beszélgetett könyvről.

Szakmai és pedagógiai szempontból egyaránt jól sikerült előadásokat tartott Pálosi Judit művészettörténész a 20-as könyvtárban február 16-án az érett reneszánszról, március 16-án a barokk művészetéről. A témához kapcsolódó diafilmeket is vetítették.

Öteletes, jól szervezett vetélkedőre került sor február 17-én a 23-as könyvtár művelődési körében "Mini-farsang" címen. A játék közben a fiatalok vidám verseket és irodalmi monológokat hallgattak. A foglalkozást Lukács Györgyné és Mihályi Imréné vezette.
Március 3-án "Egy kínai viszontagságai szárazon és -filmen" /A kalandos filmtől a művészfilmig/ címen filmesztétikai előadást tartott dr. Baranyai Tiborné tanár, TIT előadó.

A 28-as könyvtárban Császár Ilona vezetésével 4 alkalommal találkoztak az esti iskolába járó középiskolások. Az ókori és a mai irodalmat állították párhuzamba.

"Én és a társadalom" címmel Mikó Zoltán beszélgetett a 37-es könyvtár művelődési körének fiataljaival február 23-án.

Március 26-án Kovács András új filmjét, a "Staféta"-t tekintették meg.

Politikai körükben február 16-án Szirmai Péter, gazdaságirányítási rendszerünkről tartott előadást.

Február 19-én közösen nézték meg Illyés: Tiszták című drámáját, melyet március 2-án Adler Ágnes vezetésével vitattak meg.

Március 16-án a Párizsi Kommun történelmi tanulságairól hallgattak beszámolót.

A 39-es könyvtár fiatal olvasói a Kosztolányi kulturotthonba látogattak el február 17-én, a Dixiland együttes műsorát hallgatták meg.

Február 19-én a Laborfelszerelések Gyárában rendezett farsangi bálon vettek részt.

A 43-as könyvtár művelődési körében február 1-én Svékus Gábor klubtag tartott előadást Liszt Ferencről. Az előadást zenei illusztrációkkal egészítették ki.

Február 15-én Kónya Valéria klubtag a szimbolizmusról tartott beszámolót, melyet élénk vita követett.

Március 1-én a család jövőjéről vitatkoztak Heller Ágnes cikke alapján, amely a Kortársban jelent meg.

Március 15-én a külpolitika iránt érdeklődő klubtagok Vajda Péterné beszámolóját hallgatták meg időszerű külpolitikai kérdésekről.

A 44-es könyvtár művelődési körének tagjai február 6-án a Műszaki Egyetem tanreaktorát tekintették meg.

Február 17-én vetélkedőt rendeztek az irodalom, a zene, a képzőművészet, film, színház, politika témaköreiből.

Március 17-én "Helyem a világban" címen Klein Judit vezetésével a hazafiság, a nacionalizmus, internacionalizmus, sovinizmus kérdéseit vitatták meg.

... A GYERMEKKÖNYVTÁRAKBAN

A kőbányai gyermekkönyvtárban a Pataki téri iskola VIII. osztályos tanulói megemlékezést tartottak a Tanácsköztársaság 52. évfordulója alkalmából. A gyerekek maguk állították össze a rendezvény műsorát. A rákospalotai könyvtárban a IV. osztályos tanulók, a dicsőséges 133 nap eseményeiről, a gyermekekkel kapcsolatos intézkedésekről gyűjtöttek anyagot.

A 6-os gyermekkönyvtár Könyvbarát Körének tagjai műsorral egybekötött megemlékezést tartottak március 15-ről.

A soroksári könyvtár "Gyermekek a szabadságért" címmel, Bölcskey Erzsébet előadóművész közreműködésével, több előadásból álló sorozatot szervezett. A rendezvényt minden esetben történelmi regények bemutatása egészítette ki.

Az uttörőmozgalom 25. évfordulójára a 11-es gyermekkönyvtárban készültek a Lisznyai uti iskola VI./B. osztályos tagjai. Anyagot gyűjtöttek az uttörőmozgalom történetéről, és könyvbarát szakpróbát tettek több uttörőmozgalomhoz kapcsolódó szépirodalmi műből. Ezt a foglalkozást követte a III. 30-án megrendezett vetélkedő.

A rákoskereszturi könyvtár óravezetőknek és órstagoknak tartott az uttörőmozgalom történetével kapcsolatos könyvekről ismertetést.

A 39-es gyermekrészlegben került sor "Uttörő veterán" találkozóra. A meghívott előadó régi uttörőélményeiről tartott érdekes előadást.

Az ujbpesti könyvtár az Uttörőházzal közösen szervezett zenei foglalkozást az uttörőmozgalom dalaiból az évfordulóval kapcsolatban. Április 4.-e alkalmából ünnepi rajgyűlést tartottak III. osztályos kisdobosok részére, akik a könyvtárban találkoztak ujbpest egyik veteránjával, Hajdu Andrással.

A Kulich Gyula téri gyermekkönyvtár a Párizsi Kommün 100. évfordulója alkalmából a Nemzeti Múzeum kiállításának megtekintésére szervezte olvasóit. A tárlatvezető érdekes tájékoztatást adott a jelenlévő pájtásoknak.

A 6-os gyermekkönyvtár az Uránia Csillagvizsgálóba szervezett látogatást. Ezt megelőzte a könyvtárban tartott tájékoztatás a világmindenségről, a bolygórendszeréről és a kérdéshez kapcsolódó irodalomról. A csillagvizsgálóban Gellért András csillagász tartott előadást, majd a jelenlévő 38 gyerek megtekintette az Apolló 12. című dokumentumfilmet. A csepeli 30-as könyvtár könyvbemutatót és könyvismertetést tartott a csillagászáttal kapcsolatos művekről.

A kispesti 16-os, és az angyalföldi 19-es könyvtárban a könyvbarát szakkör tagjai "Hazánk szíve, Budapest" címmel tartottak foglalkozást.

A 44-es gyermekkönyvtárban dr. Boglár Lajos, aki fél évig volt venezuelai indiánok között, tartott élménybeszámolót. Előadását színes diafilm vetítésével tette még érdekesebbé.

A soroksári könyvtár két alkalommal tartott ismeretterjesztő előadást Csehszlovákiáról és Bulgáriáról.

A 36-os gyermekrészlegben "Érdekességek a repülés történetéből" címmel emlékeztek meg Asbóth Oszkár születésének 80. évfordulójáról.

Földrajzi vetélkedőt szervezett olvasóinak az 5-ös gyermekkönyvtár. A legtöbbet tudó pájtások könyvjutalomban részesültek.

Szécsi Katalin író nő közreműködésével a "Bölcs bagoly" sorozat könyveinek bemutatására került sor a kispesti 25-ös könyvtárban két alkalommal, és a Wekerle-i 16-os, és a soroksári 35-ös könyvtárban is.

Bartók Bélára emlékeztek az ujbpesti 28-as könyvtárban. Az előadást követően a jelenlévő pájtások meghallgatták a Fából faragott királyfi zenéjét hanglemezről.

Író-olvasó találkozót, irodalmi előadást és könyvvitát tartottak több gyermekkönyvtárban. A lőrinci 24-es könyvtárban Kuczka Péter találkozott az olvasókkal és a fantasztikus irodalomról, annak a különböző tudományágakkal való összefüggéséről beszélgettek.

Órsi Ferenc író, a Pajtás c. uttörőlap munkatársa találkozott a 39-es könyvtár gyermekolvasóival.

Gárdonyi Gézaról és irói munkásságáról tartottak csoportos foglalkozást a 30-as, és a 37/1-es könyvtárban.

Móra Ferenc munkásságáról és műveiről tartottak ismertetést a 12-es, és a 38-as gyermekkönyvtárban.

Mark Twain: Tom Sawyer kalandjai c. regényét vitatták meg a Száva utcai iskola irodalomszakkörének tagjai a kőbányai gyermekkönyvtárban.

Petőfi Sándor: Az apostol c. elbeszélő költeményéről tartottak előadást a 39-es könyvtárban.

Irodalmi vetélkedőt tartottak a 31-es és a 41-es részlegben: nemcsak könyvismeretből, de könyvtárismeretből is versenyeztek a pajtások. Az újpesti könyvtárban Fekete István könyveiről és Defoe: Robinson c. művéről tartottak megbeszélést; a VI. osztályosok részére könyvbarát szakpróbát rendeztek.

Tavaszi az irodalomban és a festészetben, egy más alkalommal Költészet és népköltészet címmel a 16-os és 40-es részlegben az iskolai könyvbarát szakkör részére tartottak foglalkozást.

A IV. kerületi Komját Aladár utcai iskola uttörői a 41-es könyvtárban tették le a könyvbarát szakpróbát.

A 44-es gyermekkönyvtárban a pedagógus kérésére IV. osztályosok részére olvasási versenyt szerveztek.

Költészet napi megemlékezést tartottak a lőrinci 24-es könyvtárban, közreműködött a FSZEK Antológia együttese. A 16-os könyvtárban Radnóti Miklós költészetéről tartottak előadást. A versek előadásában közreműködtek a 4. sz. iskola VI. osztályos tanulói.

Vargha Balázs vidám, játékos foglalkozást tartott az 5-ös gyermekkönyvtárban és a 39-es részlegben. Nyelvi fejtörők, szójátékok, rajzos játékok tették hangulatossá a találkozót.

Február és március hónapban 14 könyvtár több mint 33 meseórát tartott az alsótagozatosok részére. Népmesék, állatmesék, klasszikus mesék, valamint magyar mesemondók művei kerültek bemutatásra. /Az 5-ös, 6-os, 11-es, 12-es, 17-es, 44-es gyermekkönyvtárban és a 24-es, 30-as, 31-es, 35-ös, 39-es, 40-es, 41-es részlegben./

A budafoki 13-as könyvtárban napközis csoportok részére mesefilm vetítést szerveztek.

A csepeli 17-es gyermekkönyvtárban műsoros olvasónapló pályázat értékelést tartottak. A rendezvényen részt vettek a visszahívó lapra újra kölcsönző pajtások is.

A 41-es részlegben jutalomban részesítették az olvasószervezési versenyben résztvevő pártásokat. A 80 gyerek között sorshuzással ajándéktárgyakat osztottak ki. A verseny eredményeként 107 gyerek iratkozott be a könyvtárba.

A 28-as könyvtár gyermekrészlegében több alkalommal tartottak klubdélutánt. Programjukban szerepelt a vasutmodellezés, társasjáték, a témához kapcsolódó könyvek ismertetése.

"Tavaszi van, tavasz van" címmel vidám játékos foglalkozást tartott a 23/1-es és a 40-es könyvtár.

Huszonnégy könyvtár 86 alkalommal tartott könyvtárismereti foglalkozást a napköziseknek, valamint a környezetismereti óra keretében a könyvtárat látogató osztályok részére. Az alsósoknak meséskönyvek bemutatása és mesemondás, a felsőtagozatosok részére folyóirat, kézikönyvtár és katalógus-ismertetés teszi érdekessé ezeket a foglalkozásokat. Több fiókkönyvtárhoz tartozó iskola a fiókkönyvtárat látogatja rendszeresen és igényli a könyvtáros tájékoztatását.

A legtöbb osztálylátogatást fogadta a 24-es lőrinci könyvtár, amely 17 alkalommal; a 7-es gyermekkönyvtár, amely kilenc; a 25-ös és a 40-es könyvtár, 8-8 alkalommal tartott ismertetést két hónap alatt.

Osztálylátogatást fogadó könyvtárak: 6-os, 7-es, 17-es, 38-as, 44-es, 13-as, 13/1-es, 16-os, 23-as, 24-es, 25-ös, 27/2-es, 28-as, 29-es, 30-as, 31-es, 35-ös, 36-os, 37-es, 37/1-es, 37/2-es, 40-es, 41-es, 43-as.

A kőbányai 12-es gyermekkönyvtárban magyar-szakos tanárok részére a Móra Kiadó főszerkesztője, Major Klára adott tájékoztatást az ifjúsági irodalomról, s a kiadó egy-egy sorozatáról. Ugyancsak a könyvtárban tartotta két alkalommal összejövetelét a történelem-szakos munkaközösség is.

A csepeli 17-es gyermekkönyvtárban "Iskola és a könyvtár" címmel tartottak megbeszélést a magyar-szakos tanárok részére a kerületi gyermekkönyvtárosok közreműködésével.

Személyi hírek

KITÜNTETÉS:

A 48-as könyvtár és a 15-ös gyermekkönyvtár elnyerte a "Kiváló könyvtár" címet. A két könyvtár kollektívájának gratulálunk és további sikereket kívánunk.

48-as könyvtár:	15-ös gyermekkönyvtár:	Mindkét könyvtár munkájában részt vettek:
Maruszky József	Rostás Jenőné	Dér Béláné
Csoma Mihályné	Hólgyesi Györgyi	Kovács Sándorné
Zima Istvánné	Varró Istvánné	Ónozó Istvánné
		Winter Julia

S á v o l y Veronika gazdasági igazgatóhelyettes a "FSZEK Kiváló Dolgozója" kitüntetést kapta.

JUTALMAZÁS:

1971. április 4-én az Igazgatóság jutalomban részesített a Központból 28 dolgozót, 13.250 Ft értékben, a Hálózat munkatársai közül 47 dolgozót, 21.500 Ft értékben.

Tárgyjutalmat 4 hálózati nyugdíjas munkatársunk kapott.

Deák Lászlónét /Gazd.Oszt./ és Óhegyi Pálnét /3-as gy.kvt./ moszkvai jutalom társasutazásban részesítette.

CÉLJUTALOM

Bóta Gyuláné a 12-es gyermekkönyvtár vezetője 900.- Ft.céljutalomban részesült. A fizikai dolgozók gyermekeivel való foglalkozás a gy.könyvtárakban c.tanulmányáért.

KINEVEZÉSEK

Kertész Pál könyvtárvezetőt az Igazgatóság a Központ Titkárságára, Orbán Istvánné könyvtárost a 7-es gyermekkönyvtár megbízott vezetőjévé, Radvány Tiborné könyvtárvezetőt a 18-as könyvtár vezetőjévé, ifj. Szecsődi Jánosnét a 19-es könyvtár megbízott vezetőjévé, és Tóth Dezsőné könyvtárvezetőt a 28-as könyvtár vezetőjévé nevezte ki.

VÉGLEGESÍTÉSEK

Aradi András 28-as könyvtár, Bánhegyesi Eszter 38-as könyvtár, Breitner Judit KKO., Cencz Gyuláné 38-as könyvtár, Eszterhás Ferencné 22-es könyvtár, Gyulai Katalin KKO., Jenny Katalin Feld.O., Joboru Julianna Gazd.O., Légrádi Sándorné Prop.O., Óri Jánosné 37-es könyvtár, Nedvig Nándorné 17/gy.könyvtár, Ötvös Ágnes 18-as könyvtár, Pethő Judit 21-es könyvtár, Póka Lászlóné 39-es könyvtár, Scheff Bálintné 34-es könyvtár, Schumi Erika 31-es könyvtár, Schusztter Ilona Olvasószolg., Springó Etelka 13-as könyvtár, Szak Hedvig Kötészet, Szemkeő Gáborné 4/gy.könyvtár, Varga Istvánné 22-es könyvtár, Varga Istvánné 44-es könyvtár és Váry Zsuzsa 1/gy.könyvtár.

ÁTHELYEZÉSEK:

Csekei Zoltánnét a 32-es könyvtárból a 28-as könyvtárba, Rieth Józsefnét a 38/gy.könyvtárból a 20/gy.könyvtárba, Rádler Kálmánt a 12-es könyvtárból a Központba, Somorjai Ferencné a 10-es könyvtárból a 44-es könyvtárba, Talián Sándornét az 1/gy.könyvtárból a Központba helyezte az igazgató.

ÚJ MUNKATÁRSAINK

Bacsikai Edit admin., Prop.O., Bátonyi Béláné könyvtáros, 7/gy.könyvtár, Buk Pálné könyvtáros, Olvasószolg., Lázok Károlyné könyvtári rakt., Központ, Máthé Edit könyvtáros, 2-es könyvtár, Nagy Julia könyvtáros, 10-es könyvtár, Pluzer Györgyné könyvtári raktáros, 1/gy.könyvtár, Sóvári Lajos Gazd.O.csoportvezető, Szak Hedvig könyvkötő, Kötészet, Szokola Lászlóné könyvtáros, 6-os könyvtár, Varga Csilla könyvtáros, Olvasószolg., Varga Endre portás, Központ.

KILÉPÉSEK

Baksa Rezsőné 4-es könyvtár, Beleznai Dezső Prop.O., Beőthy Gáborné 28-as könyvtár, Bodog Erzsébet Prop.O., Hölgyesi Györgyi 15/gy.könyvtár, Farkas Antalné 37-es könyvtár, Király Istvánné 19-es könyvtár, Kontraszty Anna Olvasószolg., Kothencz Erzsébet 22-es könyvtár, Kovács Eszter Központ, Kuskó Ágnes 2-es könyvtár, Novák Sándorné Központ, Péterffy Tamás 2-es könyvtár, Gerzsenyi Istvánné 8/gy.könyvtár.

NYUGDIJAZÁS

Tabics Józsefné hosszas betegeskedés után nyugalomba vonult. Jobb egészséget és jó pihenést kívánunk!

SZÜLETÉS

Bóna Mártának /Budapest Gy./ 1971. március 20-án kisfia született, ÁDÁM.

FEGYELMI HATÁROZAT

T ó t h Ilonát a 19-es könyvtár vezetőjét az Igazgató fegyelmi uton leváltotta, mert a könyvtár vezetésére alkalmatlannak bizonyult és szabálytalanságokat is elkövetett. A 32-es könyvtárba helyezte át könyvtárosi munkakörbe.

DEL BO ANGELA

(1946-1971)

Alig, hogy megismertük, máris bucsuznunk kell Tőle. Súlyos betegség után, nagyon fiatalon távozott közülünk. A 13-as könyvtár munkatársa volt, s csendes, szorgalmas egyéniségéért szerették a nagytétényi fiók olvasói. Fájdalommal emlékezünk rá.

Özv. OLI GYÖRGYNÉ, sz. TÓTH KATALIN

(1901-1971)

Kedves Kati nénink öt évig dolgozott a 23-as könyvtár Illatos úti részlegében, mint raktárkezelő, elhunyt férje munkakörében. Már nyugdíjas volt ekkor is. Sokáig gyári munkásként dolgozott Csepelen. Nagyon tisztán tartotta a könyvtárat, ápolta a virágokat. Tudtuk, hogy milyen nehéz élete van, s nagyon tiszteltük helytállásáért, emberségéért. Emlékét szeretettel megőrizzük.

23-as könyvtár
kollektívája

TARTALOMJEGYZÉK

Petőfi év - 1973	Gáliczky Éva	1
Felszabadulásunk 26. évfordulójának...		4
Összoldozói értekezéslet volt	Ecsedy Andorné	5
Könyvtárvezetői értekezleten hangzott el		7
Az elmúlt év munkájának tapasztalatai és ezévi terveink.	Kerekes Pálné	8
Beiskolázási gondjainkról	Csernák Béláné	10
A könyvtár munkaerő-ellátottságáról	Weisz Sándorné	12
A Párizsi Kommünre emlékezünk		
Kiállítás a Szabó Ervin Könyvtár Központjában	Bornemisza Lászlóné	13
Előadás a Párizsi Kommünről	Nagy Emilné	14
Nyilas Márta: Magyar szemtanuk a Párizsi Kommünről.	Gáliczky Éva	15
Látogatás a Szerzeményezési és Feldolgozó Osztályon	Márffy István	17
Vidám születésnap a 10 éves 2. sz. gyermekkönyvtárban	V.A.	19
Mit tehetünk értük	B.M.	20
Könyvtárak és iskolák kapcsolata		
Könyvtár és iskola kapcsolata Erzsébeten	Erdődy Ferencné	22
Gyermekkönyvhét Kőbányán	Jancsovics Klára	24
Gyermekolvasók a 37/1-es könyvtárban	Szalai Richárdné	26
Ipari tanulók a 31-es könyvtárban	Véghelyi Gusztávné	28
Zárva volt a 20-as gyermekkönyvtár	Gaál Jenőné	29
A tájékoztató munka a kerületi könyvtárakban I.	Husztai Jánosné	31
Jankovich Ferenc és Hollós Korvin Lajos (Nekrológ-bibliográfiák)		32
Uj kiadványaink		
Mai magyar költők. Bibliográfia, 2. Simon István	Bárány Éva	33
Zalka Máté		34
Központunk Olvasószolgálatának új szociológiai kiadványsorozata		34
Jelentés a jelentésről	-my-	35
Tapasztalataink a gyermekkönyvtárakban 10. Dudás Franciska: A gyermekek olvasóvá nevelésének feltételei	Óhegyi Pálné	36
Falussy Béla: Kisérlet a versesztétikai érzékenység növelésére	Kamarás Istvánné	37

Budapest Enciklopédia	Gáliczky Éva	38
Igazgatósági ülések		39
Párthirek		40
KISZ-hírek		40
Örömök	Havas Katalin	41
Pillantás a jövőbe	L.K.	42
Szakszervezeti életünk		
SZB-KISZ együttműködési megállapodás		43
Szakszervezeti Tanácsülés		45
Mivel foglalkozik a munkamozgalmi felelős?	Forgács Tiborné	46
Muzeumi látogatásaink		47
Bélyeggyűjtőköri hírek		48
A központi könyvtár hírei		49
Ez történt		
...a felnőtt könyvtárakban		50
...a gyermekkönyvtárakban		52
Személyi hírek		56

Felelős kiadó a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár igazgatója

Készült a FSZEK sokszorosítójában

Engedélyszám: III/400/S/2/971

Szerkesztőbizottság: Bárány Éva, Dobos Piroska, dr. Ecsedy Andorné,
Farkas Józsefné, Gáliczky Éva, Márffy István, Mikó Zoltán és Sándor Ottóné

Felelős szerkesztő: Vasvári István

Főszerkesztő: Szóke Tiborné

Terjedelem: 7,5 A/5 iv Táskaszám: 71/174 Példányszám: 450

